

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

Bakalářská práce

2024

Aneta Káchová

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut mezinárodních studií

**Politika interního kolonialismu: případová studie relokace
Inuitů v Kanadě v 50. letech 20. století**

Bakalářská práce

Autorka práce: Aneta Káchová

Studijní program: Teritoriální studia

Vedoucí práce: Mgr. Ing. Magdalena Fírtová, Ph.D.

Rok obhajoby: 2024

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 28.4.2024

Aneta Káchová

Bibliografický záznam

KÁCHOVÁ, Aneta. *Politika interního kolonialismu: případová studie relokace Inuitů v Kanadě v 50. letech 20. století*. Praha, 2024. 47 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut mezinárodních studií. Vedoucí bakalářské práce Mgr. Ing. Magdalena Fířtová, Ph.D.

Rozsah práce: 74 533 znaků

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá tématem relokace části inuitského obyvatelstva v Kanadě. Časově je práce vymezena rokem 1953 (případně i rokem 1955, kdy se uskutečnila druhá vlna této relokace), kdy byl tento akt realizován. Několik rodin z lokace Inukjuak bylo přesunuto více než tisíc kilometrů na sever. Vláda měla mnoho motivů pro tuto relokaci, nejvíce propagovanými motivy byla celková rehabilitace inuitské komunity a nalezení její „ztracené samostatnosti“. Méně propagovanými motivy byla suverenita Kanady nad jejími arktickými ostrovy v období studené války a snížení vysokých sociálních příspěvků na inuitské obyvatele. Tato práce celý koncept relokace užívá jako případovou studii interního kolonialismu, tj. snaží se prokázat, zda lze o relokaci Inuitů v roce 1953 hovořit jako o příkladu využití politické strategie interního kolonialismu federální kanadskou vládou a pokud ano, na základě jakých důkazů. První dvě kapitoly jsou zaměřeny na definici interního kolonialismu a na představení plánu relokace a inuitské komunity. Třetí kapitola je výzkumnou, kde aplikuji získaná data z obou kapitol a snažím se prokázat výše zmíněnou tezi. Práce je zakončena závěrem, který shrnuje výsledky, ke kterým jsem v práci dospěla, odpovídá na výzkumnou otázku a nabízí možnosti dalších témat spojených s konkrétní relokací.

Abstract

This bachelor thesis explores the topic of the relocation of part of the Inuit population in Canada. The timeframe of the work is defined by the year 1953 (or alternatively also by the year 1955, when the second wave of this relocation took place), when this act was implemented. Several families from the Inukjuak location were moved more than a thousand kilometers to the north. The government had many motives for this relocation, with the most promoted ones being the overall rehabilitation of the Inuit community and the rediscovery of its "lost autonomy." Less promoted motives included Canada's sovereignty over its High Arctic islands during the Cold War period and the reduction of high social benefits for Inuit residents. This thesis uses the entire concept of relocation as a case study of internal colonialism, i.e., it seeks to demonstrate whether the relocation of the Inuit in 1953 can be considered an example of the federal Canadian government's use of the political strategy of internal colonialism, and if so, based on what evidence. The first two chapters focus on

defining internal colonialism and introducing the relocation plan and the Inuit community. The third chapter is a research chapter where I apply the data obtained from both chapters and attempt to prove the aforementioned thesis. The work concludes with a conclusion summarizing the results I have reached in the thesis, answering the research question, and offering possibilities for further topics related to the specific relocation.

Klíčová slova

Kanada, interní kolonialismus, Inuité, relopace, kanadská vláda

Keywords

Canada, internal colonialism, Inuits, relocation, canadian government

Title

Internal Colonialism Policy: A Case Study of the Relocation of the Inuit People in Canada in the 1950s

Poděkování

Ráda bych zde poděkovala paní doktorce Fiřtové, za její pomoc s konkrétními pasážemi práce, se kterými jsem si nevěděla rady, za její celkový pozitivní přístup, který úspěšně mírnil mou paniku z této práce, a hlavně za její velikou trpělivost, kterou se mnou v posledních měsících měla.

Obsah

Úvod.....	9
Analýza politické strategie interního kolonialismu.....	13
Definice pojmu a jeho historie.....	13
Proměnné charakterizující interní kolonialismus.....	14
Relokace Inuitů.....	17
Plán relokace 1953.....	17
Plán versus realita.....	22
Vztah mezi politikou a relokací.....	28
Politicko-ekonomické proměnné.....	28
Společensko-kulturní proměnné.....	34
Shrnutí kapitoly.....	38
Závěr.....	39
Summary.....	42
Zdroje.....	45
Primární zdroje.....	45
Sekundární zdroje.....	45
Seznam příloh.....	47

Úvod

Tato práce se zabývá relokací kanadských Inuitů v padesátých letech 20. století z města Inukjuak v provincii Quebec za polární kruh na území arktické části Kanady, konkrétně do lokací Resolute Bay na ostrově Cornwallis a Grise Fiord na ostrově Ellesmere. Tento akt byl iniciován a vykonán kanadskou vládou a poznamenal Inuitskou komunitu na několik desetiletí. V práci bude zkoumáno propojení dané události s politikou interního kolonialismu. Relokace kanadských Inuitů není velmi známým tématem. To je i jedním z důvodů, proč jsem si toto téma vybrala pro svou bakalářskou práci. Ze začátku práce bych ráda definovala či vysvětlila pojem relokace, jelikož je to pojem převzatý z anglického jazyka. V angličtině je pro tuto událost používáno téměř výhradně slovo *relocation*, nicméně slovo relokace v českém slovníku není. Slovo relokace by se dalo nahradit podobnými významy. Zde by se nabízelo například slovo vysídlení, nicméně v tomto případě se jednalo pouze o několik inuitských rodin, nikoliv velkou skupinu lidí, jak slovo naznačuje. V českém jazyce je toto slovo často použito například ve spojení „vysídlení Němců z Československa“, kde představuje opravdu masový odsun přibližně dvou milionů německých občanů. Dalším možným synonymem je přesídlení či přemístění, které by se dalo použít dle mého názoru nejlépe, nicméně přesídlení je spojeno s dobrovolným přemístěním či za účelem získání azylu; a právě ta dobrovolná část již zmiňované relokace Inuitů je velmi sporná, viz. více ve druhé a třetí kapitole. Vyhoštění či exil už jsou slova odlišného významu, zde nedocházelo k násilnému vyhoštění, ale k přesídlení/relokaci několika rodin do jiné lokality z více důvodů. Jedním z těchto důvodů, tím veřejným, používaným a promovovaným kanadskou vládou bylo navrácení původních obyvatel na území, odkud původně pocházeli (ačkoliv už zde po několik století nežijí) a omezení kontaktu s bílou rasou pro uchování inuitské kultury.¹ Mezi méně veřejně známé důvody patřila kanadská suverenita v arktické části Kanady a ekonomické důvody, viz. opět kapitola dvě a tři. V českém jazyce jsem nenalezla žádnou odbornou publikaci, která by o tomto tématu hovořila a ve všech anglických zdrojích je slovo *relocation*, rozhodla jsem se tedy toto slovo primárně využít k popisu dané události ve své bakalářské práci, případně ho výjimečně nahradit pojmem přesídlení či přemístění ze stylistických důvodů. Jak jsem zmínila na počátku, toto téma není velmi známé a v širším povědomí lidí, i proto jsem se pro něj rozhodla, abych alespoň nepatrným množstvím přispěla k rozšíření tohoto tématu, ačkoliv jen na úrovni bakalářské práce. Relokace nebyla dlouho velkým tématem ani v samotné Kanadě. Samotný akt proběhl v roce 1953 a poté druhá vlna v

¹ René Dussault, *The High Arctic relocation: a report on the 1953-55 relocation* (Ottawa: Canada Communication Group – Publishing, 1994), 13.

roce 1955, po něm následovalo dlouhé období „ticha“, kdy se téma spíše „drželo pod pokličkou“. Do většího povědomí se dostalo až od 80. a 90. let minulého století, kdy toto téma začalo být aktivně debatováno, potažmo kritizováno.

Dalším významnými pojmy této práce jsou interní kolonialismus a Inuité. Prvotně tedy Inuité. Jedná se o původní obyvatelé arktických oblastí. Jejich původ není lokalizován k jednomu státu, lze je nalézt po celém arktickém souostroví, včetně Kanady, Ruska, Grónska a Aljašky. Dříve byla tato etnická skupina označována jako Eskymáci, nicméně od tohoto pojmenování se upustilo, jelikož toto pojmenování je pro Inuity samotné hanlivé, v překladu totiž znamená pojídač syrového masa. Inuité mají velmi hluboké pouto s půdou, kde žijí a se svou rodinou a celou komunitou.² Další velmi specifickou vlastností Inuitů je jejich přístup k federální vládní administrativě (pozn. tento postoj se samozřejmě za ta léta velmi změnil, popisují jejich chování v době relokace). Po dlouhou dobu byla vládní administrativa v Arktidě spravována Královskou kanadskou jízdní policií RCMP (Royal Canadian Mounted Police), která měla v této odlehle části Kanady obrovské a nikým nezpochybnované pravomoci. RCMP byla „ztělesněním a správcem kanadské vládní politiky“ a vykonávala téměř všechny vládní funkce, od rozdávání rodinných přídatků po vymáhání práva v Arktidě.³ Na začátku 20. století byl do Arktidy přiveden obchod s kožešinami ve formě Společnosti Hudsonova zálivu HBC (Hudson Bay Company), což přineslo Inuitům závislost na vnější ekonomické síle. Obchodníci poskytovali lovcům zálohy ve formě potřebného zboží, což udržovalo jejich závislost na obchodních tocích. Tento cyklus vyvolával u Inuitů ostražitost a nejistotu ohledně nevypočitatelných cizinců. Pokud se Inuité dostali pod tlak, vedlo to nejběžněji k souhlasu nebo vyhýbání se závazkům.⁴ Porozumění této jejich mentalitě je zásadní pro pochopení kontroverze tohoto tématu.

Politika interního kolonialismu je koncept, který vychází z analogie mezi tradičním kolonialismem a vztahem mezi dominantní a menšinovou skupinou uvnitř jednoho státu. Tento koncept nám pomáhá porozumět situacím, kdy je jedna skupina obyvatelstva politicky, ekonomicky, sociálně a kulturně podmaněna a vykořisťována jinou skupinou, která má nad ní větší moc. S rozšířením evropské kolonizace do nových oblastí začaly vznikat nerovnosti a konflikty mezi původním obyvatelstvem a osadníky. Tato dynamika se přenesla i do vlastních států, kde se vytvořily podobné vzorce mocenské dominance a vykořisťování. Interní kolonialismus tak vznikl jako důsledek systematické marginalizace a vykořisťování

² Dussault, *The High Arctic relocation: a report on the 1953-55 relocation*, 10.

³ *Ibid.*, 12.

⁴ *Ibid.*

menšinových skupin v rámci jednoho národa. Příklady současného interního kolonialismu lze nalézt po celém světě. Patří sem například marginalizace původních obyvatelstev v Latinské Americe, etnické konflikty v Africe nebo diskriminace původních obyvatel Austrálie a další. Tento politický koncept bude dále rozvinut v první kapitole.

Výzkumnou otázkou bakalářské práce je, zda lze v případě relokace Inuitů v Kanadě v 50. letech 20. století hovořit o politice interního kolonialismu využití kanadskou vládou či nikoliv. Pokud ano, chce práce analyzovat, jaké prvky daného konceptu lze nalézt u aktu této konkrétní relokace. Předmětem zkoumání tedy budou důkazy a vlastnosti této politiky.

Pro tuto práci byla zvolena metodologie obsahové analýzy. Tato výzkumná metoda neovlivňuje obsah a jednotky výzkumu, ale poskytuje návod, jak systematicky a spolehlivě analyzovat dokumenty.⁵ Klaus Krippendorff definuje obsahovou analýzu jako „výzkumnou techniku pro vytváření aplikovatelných a validních úsudků (inferences) z textů na kontexty jejich užití“.⁶ Krippendorff dále zdůrazňuje spolehlivost této výzkumné metody – závěry obsahové analýzy by měly být přenositelné, tj. pokud jiný výzkumník použije stejnou techniku na stejná data, měl by dospět k identickým závěrům.⁷ V případě této konkrétní bakalářské práce jsem ve výzkumné části využila článek *The Internal Colonialism Concept: Methodological Considerations*, jehož data a závěry jsem se snažila aplikovat na příkladu relokace Inuitů v Kanadě v roce 1953. Tento článek charakterizuje konkrétní proměnné, které dle názoru autorů popisují v konkrétní míře politiku interního kolonialismu. Já následně aplikuji tyto proměnné na zmiňovanou relokaci za účelem zjistit, zda se tyto proměnné v projektu relokace projeví či neprojeví a v jaké míře se případně projevovaly. Tato analýza povede k výsledkům a konečnému tvrzení, zda lze tvrdit, že se v případě této relokace dalo hovořit o užití politické strategie interního kolonialismu. Každá z proměnných má jinou celkovou hodnotu podle počtu výskytu v analyzované literatuře, více o bodovacím systému v podkapitole *Shrnutí kapitoly na konci kapitoly Vztah mezi politikou a relokací*. Nicméně pro ověření jsem stanovila hodnotící škálu v procentech na základě vlastního úsudku. Budou-li závěry ve škále 90-100 %, tvrdím, že lze jistě tvrdit, že se jedná o interní kolonialismus (I.K.). Budou-li závěry ve škále 80-90 %, tvrdím, že lze velmi pravděpodobně tvrdit, že se jedná o I.K. Budou-li závěry ve škále 70-80 %, tvrdím, že lze pravděpodobně tvrdit, že se jedná o I.K. Budou-li závěry ve škále 60-70 %, tvrdím, že lze spíše tvrdit, že se jedná o I.K.

⁵ Renáta Sedláková, *Výzkum médií: Nejužívanější metody a techniky* (Praha: Grada Publishing, 2004), 315.

⁶ Klaus Krippendorff, *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology* (Thousand Oaks: Sage, 2004), 18.

⁷ Ibid.

Budou-li závěry ve škále 40-60 %, tvrdím, že nelze určit, zda se jedná o I.K. Budou-li závěry ve škále 40 % a méně, tvrdím, že nelze tvrdit, že se jedná o I.K.

Stat' bakalářské práce je strukturována do tří kapitol; v první kapitole s názvem „Analýza politické strategie interního kolonialismu“ se zaměřím na detailnější rozebrání federální politiky a hlavním výstupem bude seznam bodů na určování politiky interního kolonialismu, který vychází primárně ze článku *The Internal Colonialism Concept: Methodological Considerations*. Druhá kapitola stati s názvem „Relokace Inuitů“ se věnuje samotnému aktu relokace původních obyvatel a hlubšímu porozumění kultury Inuitů, která je esenciální pro pochopení vlivu relokace na celou komunitu. Obě tyto kapitoly budou méně obsáhlé než poslední kapitola z toho důvodu, že ačkoliv jsou velmi podstatné pro pochopení celého tématu a výsledků této práce, nedochází v nich k žádnému výzkumu, jedná se pouze o sběr relevantních informací na dané téma. Poslední kapitolou práce je kapitola nesoucí název „Vztah mezi politikou a relokací“. Zde dochází ke sloučení poznatků z obou předchozích kapitol a uplatnění teoretických informací na téma interního kolonialismu v praxi na příkladu relokace Inuitů v Kanadě v 50. letech 20. století. Jak jsem již zmínila, tato kapitola bude nejobsáhlejší a bude zde probíhat samotný výzkum, ze kterého posléze vznikne nejen závěr práce, ale i odpověď na výzkumnou otázku. V již zmiňované závěrečné kapitole budou shrnuty hlavní body, ke kterým jsem v průběhu práce dospěla a také zodpovězení výzkumné otázky.

Pro první kapitolu jsem využila primárně dva zdroje. Prvním z nich je článek *Aliens in Their Native Lands: The Persistence of Internal Colonial Theory* od autora Johna R. Cháveze z roku 2011, který vyšel v časopise *Journal of World History*. Ačkoliv je tato práce primárně zaměřena na Latinskou Ameriku, dobře a výstižně popisuje koncept interního kolonialismu a s ním spojené či podobné další politické koncepty. Druhým zdrojem, ze kterého jsem aktivně čerpala, je článek *The Internal Colonialism: Methodological Considerations* od autorů Normy Beatriz Chaloult a Yvese Chaloult, publikovaný roku 1979 v periodiku *Social and Economic Studies*. Tento článek se co nejvýstižněji snaží popsat charakteristiky či proměnné, jak to nazývají sami autoři, které jsou typické pro politiku interního kolonialismu na základě analýzy 9 autorů a jejich prací na dané téma. Tento článek mi byl velmi nápomocen, protože jak zde sami autoři uvádějí, pojem interního kolonialismu není přesně ohraničeným a vytyčeným pojmem, který by měl dogmatické charakteristiky, a proto jsem hodně vycházela z jejich argumentů. Hlavním zdrojem pro kapitolu relokace byla kniha *The High Arctic Relocation: Report on the 1953-55 Relocation* od Královské komise pro domorodé národy

(Royal Commission on Aboriginal Peoples), publikovaná roku 1994. Tato zpráva posuzuje a analyzuje, jaké události dané relokaci předcházely, identifikuje chyby a zkoumá vliv celého projektu na inuitskou komunitu. Tato zpráva je skvělým primárním dokumentem sloužícím jako odrazový můstek pro pochopení celého konceptu relokace, proč, jak a kdy k ní došlo a co po ní následovalo. Dále bych ráda zmínila dokumentární filmy na toto téma, které mne upřímně velmi překvapili, dodali i „lidskou stránku, tvář a hlas“ pouhým informacím na papíře. Konkrétně bych vyzdvihla filmy *Broken Promises* z roku 1995, *Martha of the North*, 2009 a *Arctic Defenders*, 2013. Všechny tyto filmy byly velmi poutavé a byly úzce propojeny s tématem relokace Inuitů 1953-55, avšak nejvíce mne poznamenal hned první film ze seznamu, *Broken Promises*, který je sice nejstarší, ale vytvořený velmi poutavým a strhujícím stylem, zároveň je skvělou volbou opět pro prvotní nastínění celé problematiky. V dostupné literatuře mi chyběly dvě věci, konkrétně odborná literatura v českém jazyce (alespoň pár kusů) a přesná definice interního kolonialismu v odborné literatuře. Ačkoliv jsem hledala ucelenou, srozumitelnou a stručnou definici tohoto pojmu, nedohledala jsem, minimálně ne takovou, na které by se hromadně shodla většina historiků a sociologů.

Analýza politické strategie interního kolonialismu

Definice pojmu a jeho historie

Před příchodem evropských osadníků byly mnohé části světa obývány původními obyvateli, kteří žili v různorodých kulturách a společnostech. Tito lidé měli své vlastní politické, ekonomické a sociální systémy, které se vyvíjely v souladu s místními podmínkami a tradicemi. Nicméně s příchodem evropských kolonizátorů začalo docházet k postupnému oslabování těchto společností a k jejich podmanění pod novou politickou a ekonomickou strukturou. V období kolonizace evropské mocnosti začaly expandovat do nových oblastí a získávat kontrolu nad cizími územími a obyvatelstvy. To vedlo k procesu podrobování původních obyvatel pod moc a autoritu evropských kolonizátorů. Tento proces zahrnoval násilnou expanzi, vykořisťování přírodních zdrojů a pracovní síly původních obyvatel a potlačování jejich politické a kulturní autonomie. Na kolonialismus jako takový postupně navázala politika interního kolonialismu. Historicky se tedy tento koncept vyvinul z tradičního pojetí kolonialismu, kdy „se zmizením“ přímé nadvlády cizinců nad domorodci se objevil pojem nadvlády a politického, ekonomického, sociálního a kulturního podmanění menších skupin domorodců samotnými domorodci.⁸ Interní kolonialismus je tedy koncept, který popisuje politickou strategii, která uplatňuje prvky kolonialismu uvnitř jednoho státu na

⁸ Norma Beatriz Chaloult a Yves Chaloult, „The Internal Colonialism Concept: Methodological Considerations“. *Social and Economic Studies* 28, č. 4 (1979): 85–99, <http://www.jstor.org> (staženo 29. prosince 2023): 85.

jeho vlastní občany, zejména na menšinové skupiny, jako jsou původní obyvatelé.⁹ Za tvůrce této teorie je považován Robert Blauner¹⁰, který tuto teorii primárně aplikoval u vztahu bělochů, většinou obyvatel USA k afro-americké komunitě.¹¹ Ačkoliv tedy je za tvůrce této teorie považován Blauner, dohledala jsem v jedné z literatur velmi zajímavé první údajné použití či vytvoření tohoto politického konceptu. V knize *Aliens in Their Native Lands*, Chávez zmiňuje, že:

„Vnitřní koloniální koncept se poprvé objevil v rozptýlených pozorováních náhodně porovnávajících domácí regiony a národy v Evropě, například s těmi ve formálních koloniích. Snad první, kdo rozvinul tuto teorii (ačkoliv v té době bez přívlastku interní), byli ve skutečnosti diplomaté a státní úředníci, kteří se omlouvali za kolonizaci v reakci na dekolonizační tlaky po druhé světové válce. V roce 1952 belgičtí delegáti v OSN poznamenali, že expanze do zámoří nebyla pro koloniální proces nezbytná, protože moderní národní státy byly samy tvořeny jejich vlastními populacemi ovládajícími okolní země a sousední etnické skupiny. Delegáti argumentovali tím, že Belgie při podrobování původního obyvatelstva v Kongu jednoduše následovala civilizační misi v zámoří, kterou americké státy, včetně Spojených států, sledovaly na svých kontinentech: „V odlehlých oblastech uvnitř hranic takto konstituovaných států. ...jsou zaostalé národy, odlišné rasy a kultury. Civilizace je od nynějška přenášena na tyto národy teritoriální souvislostí, ale základní problémy s tím spojené zůstávají nezměněny (ve srovnání s kolonialismem v zámoří).“¹²

Proměnné charakterizující interní kolonialismus

V této části kapitoly o interním kolonialismu primárně vycházím ze článku *The Internal Colonialism Concept: Methodological Considerations* z roku 1979 od autorů Norma Beatriz Chaloult a Yves Chaloult, který vyšel v periodiku *Social and Economic Studies*. V tomto článku se autoři pokusili konkretizovat jednotlivé proměnné, které určují politiku interního kolonialismu. Docílili toho porovnáváním prací několika historiků, antropologů a sociologů, kteří se tímto konceptem zabývali. Proměnné autoři rozdělili do dvou obsáhlejších kategorií, a to ekonomicko-politická a společensko-kulturní kategorie. V každé kategorii porovnávali, zda je analyzovali či alespoň zmínili samotní autoři a na základě počtu, kolikrát se každý faktor celkově vyskytl, určili jeho závažnost pro charakterizaci politiky interního kolonialismu.

⁹ Robert J. Hind, „The Internal Colonial Concept“. *Comparative Studies in Society and History* 26, č. 3 (1984): 543–568, <http://www.jstor.org> (staženo 5. ledna 2024): 545.

¹⁰ Charles Pinderhughes, „Toward a New Theory of Internal Colonialism“. *Socialism and Democracy* 25, č. 1 (2011): 235–256, <https://doi.org/10.1080/08854300.2011.559702> (staženo 19. března 2024): 239.

¹¹ Robert Blauner, „Internal Colonialism and Ghetto Revolt“. *Social Problems* 16, č. 4 (1969): 393–408, <http://www.jstor.org> (staženo 8. dubna 2024).

¹² John R. Chávez, „Aliens in Their Native Lands: Persistence of Internal Colonial Theory“. *Journal of World History* 22, č. 4 (2011): 785–809, <http://www.jstor.org> (staženo 28. prosince 2023): 787–788.

TABLE 1
Internal Colonialism: Variables Measuring the Economic-Political Dimension

<u>Variables</u> ⁶	González - Casanova	Stavenhagen	Havens & Flinn	Frank	Cotler	Quijano	Hechter	Böckler	Carmichael & Hamilton	<u>Total</u> <u>of</u> <u>points</u>
Access to technology	x		x	x						3
Capital movement	x	x		x	x					4
Electricity supply			x	x						2
Exploitation of natural resources	x	x								2
Fiscal and tax system	x		x	x						3
Industrialization	x		x	x			x			4
Land tenure system	x	x	x	x	x	x		x		7
Legislative system	x	x	x		x			x		5
Manpower	x	x	x						x	4
Marketing	x		x		x		x			4
Means of production	x							x		2
Official credit system	x	x	x	x						4
Political participation			x			x	x			3
Power relationships	x	x	x		x	x	x	x		7
Price system		x		x						2
Production relations	x	x			x	x		x		5
Public expenditures and their composition	x			x						2
Public and private trade	x	x	x	x	x					5
Public and private investments	x		x	x	x					4
Transportation system	x		x			x				3
Unionization	x		x		x					3
Wages	x	x		x					x	4

Tabulka 1 Proměnné měřící ekonomicko-politickou rovinu (Chaloult, „The Internal Colonialism Concept: Methodological Considerations“, 89)

Z tabulky lze snadno vyčíst, že nejvíce zmiňovanými proměnnými v této rovině jsou mocenské vztahy a systém držby půdy, oba po sedmi bodech. S nimi úzce souvisí další tři parametry, které získali všechny po pěti bodech, a to legislativní systém, vztahy v produkci a veřejný a soukromý obchod. Čtyřikrát bylo zmíněno sedm dalších proměnných, a to pohyb kapitálu, oficiální úvěrový systém, veřejné a soukromé investice, industrializace, marketing, pracovní síla a mzdy. Se třemi body lze zmínit dopravu, přístup k technologiím a fiskální a daňový systém, dále odborová organizace a politická participace. Využití přírodních zdrojů, zásobování elektřinou, cenový systém, výrobní prostředky a veřejné výdaje získaly dva body.

TABLE 2

Internal Colonialism: Variables Measuring the Socio-cultural Dimension

Variables	Gonzalez-Casanova	Stavenhagen	Havens & Flinn	Frank	Cotler	Quijano	Hechter	Böckler	Carmichael & Hamilton	Total of points
Aggressiveness and social conflicts	x	x	x		x	x				5
Alienation					x					1
Church			x							1
Cultural and racial differences	x	x				x	x	x		5
Education	x		x		x				x	4
Health									x	1
Housing									x	1
Language	x	x			x	x				4
Migration process	x	x	x	x	x			x		6
Occupational mobility						x				1
Quality of life ⁸	x			x					x	3
Social participation			x			x				2
Social stratification and class alliances		x	x	x	x	x	x	x		7
Traditionalism	x						x			2
Urbanization	x		x		x	x				4

Tabulka 2 Proměnné měřící společensko-kulturní rovinu (Chalout, „The Internal Colonialism Concept: Methodological Considerations“, 91)

Převládajícími proměnnými jsou sociální stratifikace a třídní vztahy, oboje se sedmi body. Dalšími nejvíce zmiňovanými faktory jsou migrace, sociální konflikty a kulturní a rasové rozdíly s pěti body. Následují faktory vzdělávání, jazyková diskriminace a proces urbanizace se čtyřmi body. Kvalita života jako charakteristika společensko-kulturní roviny získala tři body, zatímco tradicionalismus a sociální participace byly zmíněny pouze dvakrát. Nakonec pět proměnných společensko-kulturní roviny bylo zmíněno pouze jednou, a to: církve, odcizení, pracovní mobilita, zdraví a bydlení. Jak vidíme, citovaní autoři se shodují na jednom důležitém aspektu konceptu vnitřního kolonialismu: že implikuje existenci hierarchie vztahů. Na druhou stranu jsou názory autorů diverzifikované a roztržité; v důsledku toho vývoj a zpracování konceptu nejsou systematické a jednotné.¹³ Více o jednotlivých proměnných v kapitole Vztah mezi politikou a relokací.

Relokace Inuitů

Plán relokace 1953

Historický kontext

Pronikání ne-inuitských ekonomických vlivů do Arktidy se datuje do 19. století s příchodem velrybářů do některých arktických oblastí. Následný obchod s kožešinami ulovené zvěře měl za následek závislost inuitské ekonomiky na výměnném obchodu, a tedy bílé rase. Inuité byli povzbuzováni, aby žili v blízkosti obchodních stanic a přinášeli kožešiny výměnou za zboží a potraviny.¹⁴ Obchodníky poté během několika desetiletí následovali misionáři a policisté. Od roku 1920 se zde ujala i Společnost Hudsonova zálivu (HBC).¹⁵ RCMP konkrétně v Inukjuaku založila policejní stanici v roce 1935.¹⁶ V prvních desetiletích 20. století byl blahobyt Inuitů ponechán primárně misionářům a obchodníkům. V roce 1934 proběhla podobná relokace inuitských rodin, jako v roce 1953. Jedním ze spouštěčů této akce byl propad cen kožešin a rostoucí sociální dávky v inuitských komunitách. Ministerstvo vnitra tedy podnítilo zřízení oddělení společnosti HBC v přístavu Dundas na ostrově Devon v kanadské arktické území, kdy společnost měla mít plnou zodpovědnost za inuitské rodiny přesunuté do této lokace z Cape Dorset. Vláda tento projekt vnímala jako experiment s ohledem na obecný plán severní migrace a osídlení Arktidy. Vláda v tomto ohledu vydala tiskovou zprávu popisující různé cíle projektu, mezi nimiž byly jmenovány a) umístění Eskymáků do nových oblastí, kde bude více zvěře a pravidelnější práce, b) osídlení země, nyní když letecké trasy, nerostné bohatství a

¹³ Chaloult, „The Internal Colonialism Concept: Methodological Considerations“, 86.

¹⁴ Dussault, *The High Arctic relocation: a report on the 1953-55 relocation*, 37.

¹⁵ Ibid.

¹⁶ Ibid., 38.

další důvody umožňují nároky jiných zemí na část kanadské Arktidy. Údajný úspěch přesídlení z roku 1934 je diskutabilní, stejně jako dobrovolnost těchto relokací. Ve skutečnosti není důvod se domnívat, že touhy a aspirace Inuitů byly brány v úvahu. Kvůli klimatické náročnosti regionu a potížím se zásobováním byl plán relokace změněn a Inuité v roce 1936 byly přemístěny pryč z přístavu Dundas.¹⁷ Právě tento diskutabilní úspěch relokace byl jedním z faktorů implementace podobného plánu v roce 1953 federální vládou a současně nevelký entusiasmus o účast na relokaci ze strany Inuitů.

Teprve až po intenzivní kritice, zčásti i mezinárodní, začala vláda výrazně napravovat léta zanedbávání, a tak byla roku 1947 založena v Inukjuaku ošetrovatelská stanice a roku 1950 vystavěna škola. Ne-Inuitské operace v Inukjuaku potřebovaly Inuity jako překladače, speciální strážníky, opraváře a obecně pomocníky. Například v roce 1958 bylo až 70 Inuitů závislých na zaměstnání na plný úvazek v různých zařízeních v Inukjuaku.¹⁸ Velkým problémem byly nemoci, které se do inuitských komunit dostávaly nejčastěji od ne-Inuitů. Až po druhé světové válce byl zlepšen stav zdravotnictví dostupný pro tuto skupinu obyvatel a úmrtnost postupně klesala, což se projevilo na zvětšování komunit. V roce 1951 byl podle profesora Diamonda Jennessa celkový počet Inuitů v oblasti kanadské Arktidy 8 646, kdežto v roce 1960 vystoupal počet na 10 751.¹⁹ Po válce byl také realizován program léčby pacientů s tuberkulózou v jižních nemocnicích. Po celá desetiletí lékaři, členové RCMP, misionáři a obchodníci argumentovali proti přemísťování Inuitů z jejich domovin. Nicméně tyto argumenty nepřevážily nákladovou efektivitu využívání stávajících nemocnic a obtížnosti přesvědčit lékařské odborníky, aby šli na sever. Ačkoliv tento program udělal mnoho pro zlepšení fyzického zdraví Inuitů, měl zdrcující účinek na morálku ovlivněných jedinců a jejich blízkých.²⁰

Motivy

Samotný plán relokace se zrodil v roce 1950, předpokladem pro to bylo a) zhroucení tržních cen kožešin v roce 1949, b) „úspěch“ relokace z roku 1934, c) údajný pokles lovné zvěře v okolí Inukjuaku a d) vysoká závislost inuitských komunit na sociálních dávkách, tj. velké státní výdaje, které měly Inuity ekonomicky podporovat.²¹ Dalším faktorem pro vznik projektu relokace byly obavy o udržení kontroly a suverenity Kanady nad arktickými ostrovy

¹⁷ Alan R. Marcus, *Out in the cold: The Legacy of Canada's Inuit Relocation Experiment in the High Arctic* (Copenhagen: IWGIA, 1992), 11.

¹⁸ Dussault, *The High Arctic relocation: a report on the 1953-55 relocation*, 38.

¹⁹ *Ibid.*, 39.

²⁰ *Ibid.*

²¹ *Ibid.*, 47.

od ukončení druhé světové války a se začátkem studené války. Více o tomto konkrétním faktoru v podkapitole Suverenita jako důvod relokace.

Z několika průzkumů a tvrzení vyplývalo, že život v Inukjuaku byl na pokraji kolapsu, ať už z důvodu přelidnění či nedostatku lovné zvěře pro komunitu. Jiné průzkumy však toto popíraly, resp. se podle nich nejednalo o reálnou hrozbu, jelikož cyklický nedostatek konkrétních druhů zvěře byl naprosto normální a projevoval se v každoročních pravidelných cyklech. Velitel Východní arktické hlídky EAP (Eastern Arctic Patrol) z roku 1951 napsal:

„Nemyslím si, že by v této oblasti došlo k nějakému znatelnému poklesu potravinových zdrojů. Podmínky se nezdají být horší než před třiceti nebo čtyřiceti lety; jediný rozdíl je v tom, že sami lidé jsou méně rozptýleni a dospěli do fáze, kdy se méně spoléhají na své vlastní úsilí a více na vládní příspěvky.“²²

Dokonce i hlavní zastávce schématu, Alex Stevenson, vyjádřil podobné pocity. Po návratu ze své cesty do této oblasti v polovině roku 1953 Stevenson oznámil, že ekonomika Inukjuaku byla v roce 1952 velmi dobrá, s více kožešinami a řemeslnými výrobky k prodeji. Stevenson věřil, že v roce 1953 dojde k obrovskému zlepšení: „Zdá se, že letos na jaře přibývá tuleňů a Eskymáci na tom byli s masem lépe, než tomu bylo po řadu let... Vše naznačuje tomu, že příští rok bude velmi silným rokem pro prodej kožešin.“²³

Vznik

Otázka přesunu několika skupin Inuitů do neobydlených arktických oblastí byla objektem řešení na Konferenci o eskymáckých záležitostech (Eskimo Affairs Conference) v květnu 1952²⁴ a jedním ze spouštěčů pro tuto konferenci a řešení daného problému byla zpráva od důstojníka Henryho Larsena z února 1952 s názvem „Navrhovaný přesun eskymáckých rodin z Baffinova ostrova na ostrov Ellesmere“, který ji zaslal nejdříve vedoucímu RCMP, komisaři L.H. Nicholsonovi, který tuto zprávu dále přeposlal generálmajorovi Hughu Youngovi, náměstkovi ministra DRD (Defense Research and Development).²⁵ Cílem zmiňované konference bylo najít řešení tzv. eskymáckého problému, za což byla považována nestabilní ekonomika, špatné zdraví a rostoucí závislost na sociálních dávkách.²⁶ Plán DRD přestěhovat

²² Marc M. Hammond, Report of the Findings on an Alleged Promise of Government to Finance the Return of Inuit at Resolute and Grise Fiord to Their Original Homes at Port Harrison (Inukjuak) and Pond Inlet. Ottawa: Department of Indian Affairs and Northern Development, 1984, archiv Government of Canada publications, 2–3.

²³ Keith Lowther, „An Exercise in Sovereignty: The Government of Canada and the Inuit Relocation of 1953“. (disertační práce, University of Calgary, 1989), 104.

²⁴ Dussault, *The High Arctic relocation: a report on the 1953-55 relocation*, 57.

²⁵ Marcus, *Out in the cold: The Legacy of Canada's Inuit Relocation Experiment in the High Arctic*, 11.

²⁶ Eskimo affairs. Summary of the proceedings at a meeting on Eskimo Affairs held 19 and 20 May 1952, in the board room of the Confederation Building, Ottawa. RCMP Information Access Directorate, 1952.

inuitské rodiny z Inukjuaku na Baffinův ostrov byl rozšířením směrnice RCMP z let 1951 a 1952, která měla za cíl přemístit malé skupiny Inuitů z Inukjuaku na nedaleký Ostrov Krále Jiřího a ostrov Sleepersland na několik podzimních měsíců. Podle RCMP se tato metoda ukázala jako efektivní pro pomoc lovcům získat více zvěře a učinit rodiny více soběstačnými.²⁷ Mezi ale těmito dvěma způsoby asistovaného přesunu obyvatel byl markantní rozdíl. Zatímco dřívější snahy RCMP byly dočasné povahy a v bezprostřední blízkosti Inukjuaku, nový plán DRD přestěhovat rodiny z Inukjuaku na Baffinův ostrov byl na základě trvalého přesídlení do velmi vzdálených míst. RCMP přistoupila k vypracování vlastního plánu projektu. 22. září 1952 inspektor Larsen informoval komisaře Nicholsona o svém nápadu přestěhovat několik rodin Inuitů do Craig Harbour, Cape Sabine a Dundas Harbour, „kde se jejich kolonizace zdá být vhodná a proveditelná“²⁸. Na zvláštním výboru pro eskymácké záležitosti, který se konal 16. října 1952 v Ottawě, byla projednána politika relokační v souladu s Larsenovým plánem:

„Byla zvážena možnost pomoci domorodým obyvatelům přemístěním z přelidněných oblastí do míst, kde by si mohli snáze obstarat živobytí. Bylo dohodnuto, že Craig Harbour a Cape Sabine na ostrově Ellesmere by měly být prozkoumány jako možné lokality, kam by mohli Eskymáci být umístěni do péče policejních oddílů RCMP.“²⁹

Larsenův plán přemístění skupiny Inuitů z Pond Inlet na ostrov Ellesmere a plán DRD přemístit skupinu Inuitů z Inukjuaku na Baffinův ostrov byly posléze spojeny do jednoho relokačního schématu, jak je viditelné ze zprávy Alexe Stevensonova z prosince 1952 adresované Jamesi Cantleymu z DRD:

„Pochopil jsem, že uvažujete o přesunu asi deseti rodin z oblasti Port Harrison (Inukjuak) v severním Quebecu na ostrov Ellesmere, kde se o ně může postarat současný oddíl RCMP v Craig Harbour a navrhovaný oddíl poblíž Cape Heschel. V návaznosti na výše uvedené bych navrhl, aby jedna nebo dvě rodiny z Baffinova ostrova byly přesunuty se skupinou z Port Harrison. Tito domorodci by byli obeznámeni s podmínkami a mohli by velmi pomoci lidem z Port Harrison a pomohli by udržet morálku.“³⁰

18. prosince 1952 James Cantley formuloval iniciativu DRD pro přesun domorodců z přelidněných oblastí. Předložil plán, aby se Inuité stali soběstačnými a navrhl přemístit asi deset rodin z oblasti Inukjuaku na ostrov Ellesmere na palubě lodí D.C. Howe a D'Iberville

²⁷ Marcus, *Out in the cold: The Legacy of Canada's Inuit Relocation Experiment in the High Arctic*, 12.

²⁸ Henry Larsen, Memo to Commissioner L.H. Nicholson, Conditions amongst Eskimos – generally. 1952.

²⁹ Eskymo affairs. Summary of the proceedings at a meeting on Eskimo Affairs held 19 and 20 May 1952, in the board room of the Confederation Building,

³⁰ Alexander Stevenson, Memo to J. Cantley, 1952.

v létě 1953.³¹ Cantley také navrhl přemístit na stejných lodích asi deset rodin ze severního Quebecu a/nebo Cape Dorset do Resolute Bay na ostrov Cornwallis za předpokladu, že lze dohodnout s RCMP, aby tam umístili muže, který se bude o Inuity starat. Generálmajor Young, který jednal na základě Cantleyho návrhu přesunout rodiny z Inukjuaku do Resolute Bay, požádal komisaře Nicholsona, zda by nevážil otevřít oddělení v Resolute Bay: „Tyto malé osady by bylo možné založit pouze s vaší spoluprací, protože na těchto místech není nikdo jiný, kdo by těmto lidem mohl pomoci přizpůsobit se novým podmínkám.“³² Nicholson nakonec souhlasil a RCMP byla následně aktivně začleněna do výběru konkrétních rodin pro relokaaci.

Suverenita jako důvod relokace

Ačkoliv kanadská suverenita nebyla pravděpodobně primárním důvodem projektu relokace, nezůstal tento faktor bez povšimnutí. Inuité z Grónska často migrovali na ostrov Ellesmere lovit a na konci 40. let si toho všimli zástupci kanadské vlády, kteří samozřejmě nebyli rádi a báli se, aby to neohrožovalo jejich de facto suverenitu nad arktickými ostrovy.

„Není pochyb“, napsal Stevenson, „že produkce této země je ve výše zmíněných oblastech hojná a Eskymáci z Baffinových ostrovů by mohli snadno žít mimo zemi. V tomto ohledu chápu, že existují důkazy, že grónští Eskymáci loví na ostrově Ellesmere. Proč nedat našim domorodým obyvatelům šanci obývat tuto zemi a také, pokud je to považováno za nutné, pomoci zlepšit pozici ohledně suverénních práv.“³³

Například profesor Pharand poznamenal, že „přítomnost části kanadské populace – v tomto konkrétním případě rodin Inuitů – by přispěla k posílení kanadského nároku, pokud by byl tento nárok v budoucnu zpochybněn, zvláště když uvážíte, že Kanada měla legislativu a předpisy, které se na tyto obyvatele vztahují.“³⁴ Dr. Smith pronesl, že okupace arktických ostrovů Inuity by dle vlády „bylo právně méně hodnotné než okupace plnohodnotnými kanadskými občany“ – jmenovitě státními úředníky, o nichž se premiér zmiňoval – „nicméně okupace kanadskými subjekty, i když nebyli plně kvalifikovaní kanadští občané, by nebylo bez nějaké váhy.“³⁵ Doklad o tom, že nejen že šlo částečně i o suverenitu při relokaaci, ale že vláda a její zástupci věděli, jakým nehostinným podmínkám tam inuitské rodiny vystaví, je viditelný například na citaci Diamonda Jenesse, průkopníka v průzkumu arktických oblastí:

³¹ James Cantley, Memo to Meikle, 1952.

³² Hugh Young, Memo to L.H.Nicholson, 1953.

³³ Dussault, *The High Arctic relocation: a report on the 1953-55 relocation*, 124.

³⁴ *Ibid.*, 120.

³⁵ *Ibid.*, 121.

„Nemůže být pochyb o tom, že Kanada by nesmírně posílila svůj nárok na suverenitu nad neobydlenými ostrovy ve svém arktickém sektoru, kdyby na těch ostrovech, které jsou nejsnáze dostupné po moři nebo letecky, založila buď eskymácká stanoviště nebo vědecké výzkumné stanice. Říkám eskymácké osady, ne osady bílých mužů, protože žádný obyčejný běloch se nespokojí s tím, že si udělá domov a vychová rodinu v zemi, kde obvyklé vybavení civilizovaného života nenajde místo a kde jsou zdravotnická, vzdělávací a jiná zařízení buď neexistující, nebo zcela neadekvátní.“³⁶

Další dokumentací zmiňující přínos Inuitů na severu ke kanadské suverenitě je film *Broken Promises* z roku 1995. Dále například ve filmu *Arctic Defenders* z roku 2013 byl mimo jiné zmíněn termín *human flag-pole*.³⁷ Do češtiny lze tento pojem přeložit jako lidské vlajkové stožáry a přímo to koreluje s myšlenkou suverenity a využití Inuitů jako nástroj potvrzení kanadské de facto suverenity nad arktickými ostrovy. Není proto pochyb o tom, že přítomnost inuitských komunit na arktických ostrovech skutečně přispěla k udržení kanadské suverenity, ať už méně či více.³⁸

Plán versus realita

Život v Inukjuaku

Navzdory výsledkům z některých vládních průzkumů se Inuitům v Inukjuaku žilo velmi dobře a rozhodně neiniciovali opuštění tohoto místa. Vládní zpráva cituje vzpomínky několika přesídlených Inuitů z Inukjuaku. Minnie Allakariallak z Inukjuaku popsala zpětně toto místo takto „...měli jsme spoustu tuleního masa a ryb ...bylo tam spousta jezer ...kde byly ryby a ty pravidelně migrovaly, takže jich byla spousta podél pobřeží. Bylo tam hodně jídla a ptáků, takže jsme neměli starosti. Neuvažovali jsme o stěhování jinam.“³⁹ Samwillie Eliasialuk řekl, „že lidé byli naprosto spokojeni s jejich životy v Inukjuaku a měli veškeré vybavení nezbytné k tomu, aby se jim dobře dařilo.“⁴⁰ Anna Nungaq si „nepamatuje, že by kdy měla v Inukjuaku hlad.“⁴¹ Jaybeddie Amagoalik řekl, „že Inukjuak byl oblastí s velmi hojným výskytem divoké zvěře.“⁴² Jackoosie Iqaluk řekl, „že měli veškeré vybavení potřebné k živobytí.“⁴³ Tyto citace dle mého názoru velmi pevně potvrzují tezi, že Inuitům se v Inukjuaku dařilo velmi dobře, komunita rostla, a i zde byl dostatek jídla. Opět to tedy potvrzuje, že projekt či experiment relokace byl zcela vládním projektem a nápadem, rozhodně tato myšlenka nepřišla zevnitř dané komunity. Dalším obrovským faktorem relokace

³⁶ Dussault, *The High Arctic relocation: a report on the 1953-55 relocation*, 124.

³⁷ *Arctic Defenders*, režie John Walker (film, 2013), 5 min.

³⁸ Dussault, *The High Arctic relocation: a report on the 1953-55 relocation*, 121.

³⁹ *Ibid.*, 24.

⁴⁰ *Ibid.*

⁴¹ *Ibid.*

⁴² *Ibid.*

⁴³ *Ibid.*

bylo inuitské velmi pevné pouto s komunitou. John Ralston Saul tento komunitní způsob života velmi pěkně popisuje:

„Na území Nunaviku v severním Quebecu má každá vesnice nebo město komunitní mrazák, který je zásobený jídlem uloveným během migrace karibu. Stejně tak lidé, kteří ulovili více, než potřebovali, odloží své přebytky do tohoto komunitního mrazáku. Dva muži mají mrazák na starosti a starají se o to, aby bylo vše úhledně vykucháno a poraženo. Jedna samostatná část mrazáku je vyhrazena pro starší členy komunity. Když má někdo z komunity nedostatek masa nebo ryb, zastaví se tady a něco si vezme. Neexistují žádné papíry či formuláře pro dárce ani pro příjemce, žádné poděkování, žádný pocit viny. Toto není charita. A zdá se, že situace nikdo nezneužívá. Je to všechno o hledání rovnostářství prostřednictvím rovnováhy mezi individualismem a komunitou.“⁴⁴

Informace o nové lokalitě

Někteří obyvatelé Inukjuaku dostali více informací o nové lokaci než jiní. Policisté z RCMP byli dle názoru dotazovaných velmi přesvědčiví a utvrdili v myšlence, kterou šířili mezi Inuity, a to že v „nové lokaci“ (stále jim neříkali, kam přesně je odvezou) budou mít lepší život, že ačkoliv je tam o něco chladněji než v Inukjuaku (pro představu, teplotní rozdíl byl více než 15 °C⁴⁵), tak že je tam velká spousta zvěře, karibu, tuleňů atd. Nikdo už jim ovšem neřekl o realitě tohoto místa, jak nehostinné podmínky zde panují, že je to země permanentně pokrytá ledem a sněhem (v Inukjuaku v období léta rostlo mnoho druhů rostlin a plodin) a že je například čeká dvouměsíční období „temnoty“, kdy je absolutní tma a Slunce vůbec nevychází.⁴⁶ Všechny tyto nevýhody a úskalí projektu relokace byly při prezentaci nového území úmyslně vynechány. I přes zatajení mnoha nevýhod a úskalí spojených s novou lokací, ohlas projektu u Inuitů nebyl tak velký, jak se očekávalo. Namísto 15 rodin, které měly být podle plánu přesunuty, se přesouvalo v roce 1953 jen 11 rodin, 8 z Inukjuaku a 3 z Pond Inlet. Někteří lidé byli vůči projektu zdrženliví, nechtěli se přemístění zúčastnit, protože díky silné tradici orální historie se vědělo, že podobná relokace se udála ve 30. letech a nebyla pro inuitskou komunitu velkým úspěchem.⁴⁷ J.R. Saul zdůrazňuje význam orální historie a dokládá to na jednom z nejstarších inuitských rčení, a to že první stvořenou věcí z prvotního chaosu a temnoty bylo slovo.⁴⁸

⁴⁴ John R. Saul, *A Fair Country: Telling Truths About Canada* (Toronto: Penguin Canada, 2009) 59.

⁴⁵ *Martha of the North*, režie Marquise Lepage (film, 2009), 28 min.

⁴⁶ Dussault, *The High Arctic relocation: a report on the 1953-55 relocation*, 24.

⁴⁷ Keith Lowther, „An Exercise in Sovereignty: The Government of Canada and the Inuit Relocation of 1953“, 99.

⁴⁸ John R. Saul, *A Fair Country: Telling Truths About Canada*, 51.

Inuité z Pond Inlet

Inuité z Pond Inlet už se nacházeli v oblastech ostrovů Ellesmere a Cornwallis, kam v letech 1953 směřovala konkrétní relokační akce, nicméně tato skupina Inuitů často migrovala a nikdy se zde trvale neusadila. Vláda tudíž chtěla najít někoho z větší dálky, kdo se nebude moci vrátit a bude tak permanentně obývat tyto kanadské ostrovy.⁴⁹ Inuitům z Pond Inlet bylo řečeno, že lidé z Inukjuaku žili na sociálních dávkách a potřebovali pomoc.⁵⁰ Na základě těchto informací tedy souhlasili, že pomohou s relokací a přizpůsobením Inuitů z Inukjuaku v nových lokacích, nicméně očekávali, že budou za tuto službu kompenzováni ze strany RCMP jakožto zástupce kanadské vlády na severu. K tomu ovšem k velkému zklamání Inuitů z Pond Inlet nikdy nedošlo.

Příjezd do nové lokality

Samotný příjezd do nové lokace byl velmi stresující pro Inuity, jelikož po měsíc dlouhé plavbě⁵¹ a zdolání 1500 km⁵² do nové lokality jim až těsně před koncem plavby bylo řečeno, že celou skupinu rozdělí na dvě části, jedná bude vysazena v Grise Fiord a druhá část v Resolute Bay. S touto skutečností Inuité vůbec nepočítali, nikdo jim před naloděním nic o rozdělování neřekl a skupina, která již takto byla velmi odloučena od své komunity v Inukjuaku, se měla více rozdělit. Byl to pro ně opravdu velký šok a obrovský stres. Když dorazili k břehům ostrovů Ellesmere a Cornwallis, všichni byli šokováni. Nic zde nebylo. Inuité očekávali alespoň stejné podmínky a zázemí jako měli v Inukjuaku, spíše lepší podle přesvědčování RCMP, ale přijeli zde do nehostinné pustiny, kde nebylo vůbec nic. Ani škola, kostel, domy, lékařské služby, opravdu nic. Všechny tyto služby byly již samozřejmostí v Inukjuaku. Byl to neskutečný šok. Zde opět citace Anny Nungaq z vládní zprávy:

„Mysleli jsme, že budeme držet pohromadě jako skupina. Myslela jsem, že budu žít se Sarah [Amagoalik] a celou dobu jsem brečela. Měli jsme být znovu odděleni a já jsem přemýšlela, jak to mohu zvládnout, nejsem schopna přežít sama. Dostali jsme se na místo, kde nebylo absolutně nic, žádné bydlení, žádné lékařské služby... prostě nás tam nechali a my jsme viděli odplouvat loď pryč a byli jsme jednoduše vyhozeni na místě, kde nebylo vůbec nic.“⁵³

⁴⁹ *Arctic Defenders*, režie John Walker (film, 2013), 32 min.

⁵⁰ Dussault, *The High Arctic relocation: a report on the 1953-55 relocation*, 24.

⁵¹ *Martha of the North*, režie Marquise Lepage (film, 2009), 28 min.

⁵² *Arctic Defenders*, režie John Walker (film, 2013), 42 min.

⁵³ Dussault, *The High Arctic relocation: a report on the 1953-55 relocation*, 25.

Nedodržené sliby

Jednou z největších a nejviditelnějších chyb celého plánu bylo nedodržení slibu vrácení domů. Základním kamenem celé propagace projektu přesídlení byl slib možnosti vrácení se domů do Inukjuaku po dvou letech, pokud o to budou mít Inuité zájem.⁵⁴ Tento slib byl inuitským rodinám aktivně opakován v době promování celé akce v Inukjuaku. Ačkoliv byl slib návratu zakomponován do dokumentace projektu, nikde v dokumentaci není žádný údaj o tom, jak by byli lidé navraceni, kdyby o to požádali. Není ani jasné, co by se považovalo za požadavek, který by přiměl vládu splnit slib. V tomto ohledu bylo řečeno, že celá skupina v jedné z nových osad by musela požádat o trvalý návrat, než vláda zasáhne. Jinými slovy, jednotlivci, kteří byli nešťastní a chtěli se vrátit natrvalo, nemusí být považováni za osoby, na které se vztahuje slib. Z dokumentace je rovněž nejasné, zda měl být slib časově omezen na jeden nebo dva roky, nebo zda lze slib uplatnit až po jednom či dvou letech.⁵⁵ Opět zde připojím útržek ze zprávy o svědectví Simeonie Amagoalik o nedodržení slibů.

„...když přišla policie...řekli: "Vrátíte se. Máte svobodu se vrátit po dvou letech, pokud si to přejete." Takže po prvním roce, nebo dokonce předtím, než uplynul celý rok, na jaře, můj švagr šel na policii a řekl: "Podívejte, moje dva roky neuplynuly, ale rád bych se vrátil," a hned byl odmítnut. Když přijela roční zásobovací loď, shromáždili jsme se venku před vládními úředníky a zeptali jsme se jich: „Budeme muset čekat další rok, protože jste nám dříve řekli, že se můžeme vrátit až po dvou letech? Musíme ty dva roky dokončit, nebo se můžeme vrátit teď?" A federální úředníci nám řekli toto: "Možná by bylo lepší, kdybyste mohli požádat svou širší rodinu, aby přišla nahoru, pozvat je sem na ostrovy za polárním kruhem.“⁵⁶

Jak je zde viditelné, namísto slíbeného návratu byli odmítnuti a odrazováni od navrácení domů a policie je naopak podněcovala, aby psali dopisy do Inukjuaku, aby za nimi přijely rodiny a další části komunity.⁵⁷

Dopad relokace

Přemístění mělo na některé lidi okamžitý dopad a na spoustu jiných dopad dlouhodobý, což vedlo k depresím, úzkostem, užívání omamných látek, domácímu násilí, alkoholismu, velmi vysoké míře sebevražd atd. Rodinné vztahy byly narušeny různými způsoby. Rodiny byly rozděleny v důsledku počátečního odchodu z Inukjuaku. K dalšímu narušení došlo, když byly rodiny nečekaně rozděleny na různé lodě a poslány na různá místa (Resolute Bay a Grise Fiord). Tyto separace pokračovaly roky a byly umocněny odchodem lidí do nemocnic na jihu

⁵⁴ Dussault, *The High Arctic relocation: a report on the 1953-55 relocation*, 30.

⁵⁵ *Ibid.*, 80.

⁵⁶ *Ibid.*, 30.

⁵⁷ *Ibid.*

kvůli léčbě tuberkulózy. Mladí lidé měli velký problém najít si manžela/manželku kvůli izolovanosti a velikosti komunity.⁵⁸ Prvotním předpokladem bylo, že dojde ke spojení Inuitů z Inukjuaku a z Pond Inlet a vznikne tak alespoň v jistém smyslu heterogenní skupina, nicméně k tomu nedošlo, obě komunity žily velmi odděleně, ačkoliv byly v jedné společné lokaci.

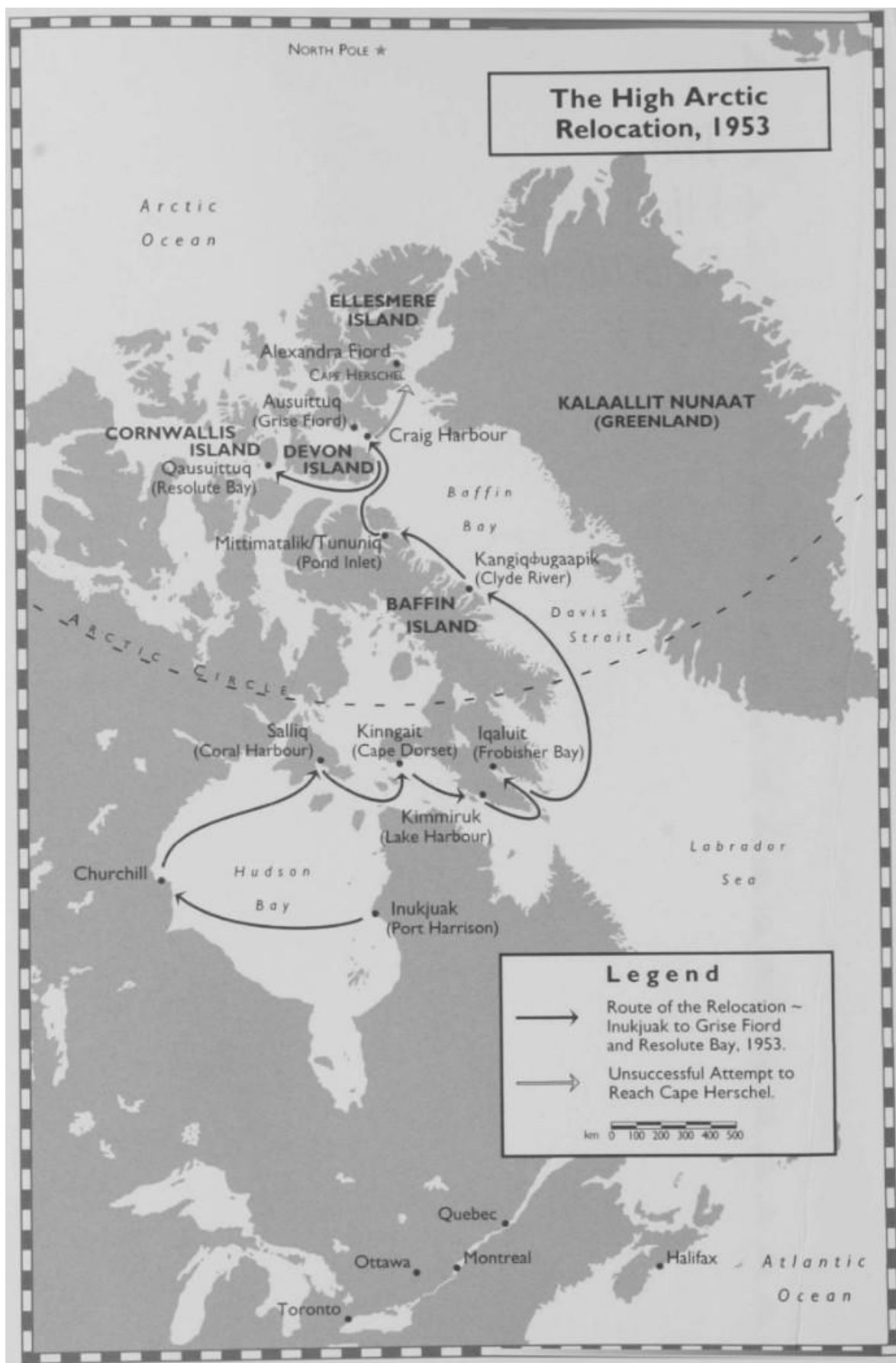
Opět přikládám svědectví ze zprávy o dopadu relokační na inuitskou komunitu.

„Prvních deset let v Resolute byla nejstrašnější léta našeho života. Strávili jsme roky bez matek, bez otců, bez bratrů, bez sester, kteří byli všichni nemocní v nemocnici; v jižních nemocnicích. Pamatuji si, že muži byli celé měsíce venku...a ženy a děti zůstaly v komunitě samy, aby se o sebe postaraly samy. Pamatuji si, že moji rodiče vždy toužili po jídle. Plakali po rybách, lesních plodech, pernaté zvěři a věcech, které tam nahoře prostě nebyly k dispozici. ...je také velmi důležité, aby lidé porozuměli naprosté a kompletní izolaci, kterou jsme zažili. První tři čtyři roky jsme byli úplně odříznuti od světa; žádný způsob, jak komunikovat s našimi rodinami a přáteli doma.“⁵⁹

Všichni Inuité přemístění z Inukjuaku sdílejí hluboký pocit ublížení a ztráty v důsledku relokační v 50. letech.

⁵⁸ Dussault, *The High Arctic relocation: a report on the 1953-55 relocation*, 31.

⁵⁹ *Ibid.*, 32.

Obrázek 1 Mapa zobrazující relokaci Inuitů v roce 1953 (Dussault, The High Arctic relocation: a report on the 1953-55 relocation, 193)

Vztah mezi politikou a relokací

V této kapitole zanalyzuji jednotlivé proměnné určující politiku interního kolonialismu z první kapitoly a budu zjišťovat, zda jsou jednotlivé faktory dohledatelné v projektu relokace Inuitů v 50. letech 20. století. Na základě jejich četnosti a váhy zhodnotím na konci této kapitoly a poté i stručněji v závěru práce, zda lze hovořit v tomto konkrétním případě o užití konceptu interního kolonialismu. Jednotlivé proměnné budou seřazené postupně dle četnosti výskytu ve zkoumaných publikacích (viz. první kapitola).

Politicko-ekonomické proměnné

Mocenské vztahy

Mocenské vztahy sehrály klíčovou roli v projektu relokace Inuitů. Kanadská vláda měla dominantní mocenskou pozici a rozhodovala o osudech Inuitů, kteří byli vystaveni politickému tlaku a nuceni přijímat rozhodnutí, která ovlivňovala jejich životy. Tato mocenská nerovnováha se projevila ve formulaci a provádění politik, které Inuity nutily k přesídlení do odlehlých arktických oblastí, aniž by braly v úvahu jejich potřeby a preference. Jak bylo popsáno ve druhé kapitole, samotní Inuité byli se svým životem v Inukjuaku spokojeni a rozhodně sami neiniciovali tento projekt a s ním spojené roztržení komunity a přesídlení do arktických oblastí. Mocenské vztahy tak velmi ovlivnily způsob, jakým byla relokace provedena a jakým způsobem byli Inuité zasaženi touto politikou.

Systém držby půdy

Půda byla zásadním hlediskem, které ovlivňovalo, kam a jakým způsobem byly Inuité přesunuti. Kanadská vláda měla kontrolu nad územím, kam byla navrhována relokace, a rozhodovala o přidělení pozemků pro nové inuitské osady. Asi 35 mil východně od Grise Fiord se nacházel Craig Harbour na jižním pobřeží ostrova Ellesmere. Západní strana fjordu je ohraničena poloostrovem Lindstrom, zde byl v roce 1953 založen inuitský tábor. Policejní stanice a malý obchod byly v Craig Harbour. V roce 1956 se policie a obchod přestěhovaly do Grise Fiord. O několik let později byla inuitská osada přesunuta z poloostrova Lindstrom do Grise Fiord. Resolute Bay bylo oblastí velké vojenské základny a meteorologické stanice. Inuitský tábor se nacházel pár mil od základny. V roce 1953 vznikla v Resolute Bay policejní stanice a malý obchod řízený RCMP.⁶⁰

⁶⁰ Dussault, *The High Arctic relocation: a report on the 1953-55 relocation*, 8.

Legislativní systém

Kanadská vláda přijala řadu legislativních opatření, která umožnila provedení relokace Inuitů. Na základě již zmiňovaných faktorů v druhé kapitole, samotný plán relokace vznikl v roce 1950. Ze shrnutí jednání Konference o eskymáckých záležitostech vyplývá, že jako velký problém zde vnímali přelidněnost komunity v Inukjuaku. Nebyla zde nijak zmíněná vylovená loviště či nedostatek jídla, ale bylo zde vyzdvižováno, že populační růst mohl být problémem pro zdraví komunity. Hlavním ekonomickým problémem, který vyplývá z konference, není úbytek zdrojů zvěře, ale je charakterizován jako nestabilita příjmové ekonomiky. Lov je zde zmiňován pouze jako nástroj či cesta k ekonomické soběstačnosti Inuitů. Hlavní podstatou konsenzu, který z konference vzešel, byla myšlenka rehabilitace Inuitů. Shrnutí konference nevyjadřuje povědomí o tom, že jasný důsledek provádění politiky soběstačnosti prostřednictvím většího spoléhání se na lov byl významnou změnou pro Inuity, kteří se stali závislími na příjmové ekonomice, a tedy také na obchodních stanicích a zásobách z obchodu. Ekonomický program, který by zdůrazňoval zvýšenou závislost na lovu, by zahrnoval návrat k tradičnějším způsobům života s vnímaným zlepšením morálky a osobní důstojnosti. Stručně řečeno, znamenalo by to obnovení toho, co bylo vnímáno federální ne-Inuitskou vládou jako „správný stav obyvatel“. Jiným slovem pro takový program je „rehabilitace“ a přesídlení v roce 1953 na arktické kanadské ostrovy bylo některými zúčastněnými označováno jako rehabilitační projekt.⁶¹ Ačkoli shrnutí konference tento termín nepoužívá, podstatou konsenzu, který z konference vzešel, jak se odráží ve shrnutí konference, byla rehabilitační politika s bezprostředním cílem vrátit Inuity k dřívějšímu způsobu života. Ti se až zpětně dozvídali, že nešlo jen o údajné zlepšení jejich podmínek a přesun do oblastí s větším výskytem zvěře, ale že šlo o projekt rehabilitace celé inuitské komunity v Inukjuaku. Konsensus konference v širokém smyslu tedy podpořil přístup ministerstva k relokaci. Konference o eskymáckých záležitostech se shodla na vytvoření vládního Výboru pro Eskymácké záležitosti. Jeho první zasedání se konalo 16. října 1952 v Ottawě. Tento výbor dále rozvíjel myšlenku relokace a zároveň schválil zřízení úvěrového fond v celkové výši 50 000 dolarů, tzv. Eskimo Loan Fund.⁶² 16. března 1953 byla řada projektů, včetně přesídlení Inuitů na arktické ostrovy, předložena ředitelem Severní správy a zemského odboru (Northern Administration and Lands

⁶¹ Henry Larsen, Memo to Commissioner L.H. Nicholson, Conditions amongst Eskimos – generally. 1952.

⁶² Dussault, *The High Arctic relocation: a report on the 1953-55 relocation*, 64.

Branch) náměstkovi ministra ke schválení. Svolení náměstka ministra bylo uděleno začátkem dubna, poté už se začala relokace aktivně realizovat.⁶³

Vztahy v produkci

Tento faktor se v projektu Relokace Inuitů projevil tím, že relokace měla vliv na způsob, jakým byly organizovány výrobní činnosti v nových osadách. Po přesídlení do nových oblastí museli Inuité přizpůsobit své tradiční způsoby života novým podmínkám, což ovlivnilo jejich produkční vztahy. Například změnila se struktura a organizace rybolovu (druhy ryb, vybavení k tomu potřebné, ...), lovu zvěře (nová loviště, nové migrační trasy zvířat, ...) a dalších aktivit spojených s obživou. Tyto změny ve vztazích k produkci měly vliv na ekonomický a sociální život Inuitů v nových osadách.

Veřejný a soukromý obchod

Tento faktor odkazuje na obchodní aktivity, které probíhaly mezi Inuity a externími obchodníky nebo institucemi, jakými byly například obchodní společnosti. Hlavními obchodovatelnými komoditami ze strany Inuitů byly kožešiny, ryby a vyřezávané či jinak vyráběné výrobky. Naopak Inuité v obchodě nakupovali například mouku, čaj apod., zjednodušeně to, co si nemohli sami ulovit nebo udělat. Velkým problémem byl ale nedostatek zboží v obchodě. Často zde docházely naprosto základní suroviny a k tomu i docházelo k velkým zpožděním v dodávkách nového zboží (nákladní loď připlouvala jednou ročně). Dalším problémem bylo, že Inuité nedostávali vždy zapláceno. Získávali mimo jiné tzv. kredity, které mohli poté uplatnit v obchodě, jenže zde často neměli své nastřádané kredity za co utratit.⁶⁴

Pohyb kapitálu

Inuitská komunita byla ekonomicky zničena po roce 1950 ze dvou důvodů, prvním byl propad cen kožešin z ceny 25 dolarů za kus kožešiny z polární lišky v roce 1945 na 3,50 dolarů v roce 1950 a druhým důvodem byl poválečný rapidní nárůst cen zboží v obchodech na severu. Spíše než pomocí cenových podpor vláda reagovala zvýšením sociálních dávek Inuitům. Sociální dávky vzrostly ze 14 000 dolarů mezi lety 1946 a 1947 na 113 000 dolarů mezi lety 1950 a 1951.⁶⁵ Konference o eskymáckých záležitostech (1952) označila severní Quebec za jednu z nejhustěji osídlených a nejchudších inuitských oblastí celé Kanady. Podle

⁶³ Dussault, *The High Arctic relocation: a report on the 1953-55 relocation*, 71.

⁶⁴ *Ibid.*, 3.

⁶⁵ *Ibid.*, 49.

vládní statistické a finanční zprávy z března roku 1952 byl Port Harrison neboli Inukjuak oblastí s nejvyšší úrovní státních příspěvků v Kanadě, po něm hned následoval Pond Inlet a po něm Fort Chimo. Na tyto oblasti byl primárně mířen program relokace. Jedním z motivů pro relokaci se stala vize úspory peněz z vládní kasy, tj. snížení vládních příspěvků na Inuity a dále posílení samostatnosti Inuitů a zachování tradičního způsobu obživy, myšleno rybolov a lov po přesídlení do oblastí, kde nebudou dostávat téměř žádné finanční příspěvky od státu a kde nebudou mít možnost spoléhat se na zakoupení zboží v obchodě.⁶⁶

Oficiální úvěrový systém

Obchody v nových komunitách byly financovány prostřednictvím již zmiňovaného Eskymáckého úvěrového fondu (Eskimo Loan Fund). Jeho cílem bylo poskytnout finanční podporu a úvěry inuitským rodinám, které opustili své domovy a byli přesídleny do nových oblastí, jako byly Resolute Bay na ostrově Cornwallis a Grise Fiord na ostrově Ellesmere. Eskimo Loan Fund byl jedním z opatření, která měla ulehčit proces relokace Inuitů a podpořit jejich adaptaci na nové podmínky života v Arktidě. Bohužel tento fond nefungoval efektivně. Mimo jiné neexistují žádné důkazy o tom, že by ujednání o půjčce byla projednána s přesídlenými osobami před odjezdem. Ačkoliv RCMP získala podpis některého z Inuitů, jeho podpis o půjčce byl pouhou formalitou, nikoliv informovaným a dobrovolným souhlasem.

Veřejné a soukromé investice

Dle mých informací se tato proměnná konkrétního projektu v relevantní míře netýkala.

Industrializace

Dle mých informací se tato proměnná konkrétního projektu v relevantní míře netýkala.

Marketing

Marketing byl dalším faktorem, který ovlivnil projekt přesídlení Inuitů. Tento faktor se projevil skrze propagační kampaně a komunikační strategie, které byly použity k podpoře a propagaci relokace. Kanadská vláda a další instituce jako například RCMP aktivně prezentovaly relokaci jako pozitivní a prospěšnou iniciativu pro inuitské komunity, zdůrazňující lepší životní podmínky, bohatší loviště zvěře a další sociální a ekonomické výhody. Marketingové úsilí mělo za cíl získat podporu veřejnosti a minimalizovat odpor vůči relokaci, přičemž se snažilo prezentovat ji jako nezbytné a prospěšné opatření pro rozvoj

⁶⁶ Marcus, *Out in the cold: The Legacy of Canada's Inuit Relocation Experiment in the High Arctic*, 47–52.

inuitských komunit a zajištění jejich budoucnosti. Marketing byl velmi důležitou součástí tohoto projektu, protože údajný politický úspěch celého projektu byl dlouho významným mementem rozvoje severu Kanady.

Pracovní síla

Ačkoliv jedním z promováných přínosů relokace mělo být vytvoření více zaměstnaneckých pozic pro Inuity, realitou byla extrémně nízká kvalifikace Inuitů na většinu prací. Mohli tedy najít uplatnění již v takto řídké obydlené oblasti buď v manuální práci nebo v práci, která je snadno naučitelná – hlavně „odpozorovatelná“ kvůli jazykové bariéře (další problém pro uplatnění v zaměstnání).

Mzdy

Dle mých informací se tato proměnná konkrétního projektu v relevantní míře netýkala.

Doprava

Běžně se Inuité v nových oblastech pohybovali buď pomocí psího spřežení, na skútrech nebo loděmi po moři a se všemi těmito možnostmi se pojily jisté problémy či extrémně negativní zkušenosti. Velkým problémem hned po příjezdu byl obrovský nedostatek rybářských lodí. Tento základní nástroj pro zajištění obživy vláda nezakomponovala do svých plánů projektu. Kvůli již zmiňovanému problému s financemi v průběhu celého projektu, tak se často stávalo, že si lidé buď nemohli dovézt zaplatit benzín do svých skútrů anebo jednoduše nebyl k dispozici. Velmi extrémní je událost spojená se psím spřežením, která je vylíčena ve filmu *Arctic Defenders*. Jedná se o tvrzení, že RCMP na rozkaz kanadské vlády pozabíjela všechny psy v celé komunitě. Důvodem pro to mělo údajně být ukotvení lidí na daném místě, tj. předejít (z pohledu vlády) nechtěné migraci. V průběhu 10 až 15 let měla RCMP pobít až 22 000 psů.⁶⁷ Na druhou stranu ale provedl výzkumný tým RCMP studii na dané téma a došel na základě mnoha důkazů k tomu, že se tento násilný akt nemohl stát a nestal, minimálně ne v této interpretaci. Zpráva dochází k závěru, že ačkoliv policisté zabili mnoho psů mezi 50. a 70. lety, bylo to z důvodu komunitního či zdravotního bezpečí. Běžně se totiž mezi psy vyskytovala vzteklina mimo jiné nemoci a policisté byly poté nuceny zvířata zastřelit, aby zabránili celoplošné epidemii. Výzkumný tým nenašel žádný záznam o nařízeném masovém vyvražďování inuitských psů.⁶⁸

⁶⁷ *Arctic Defenders*, režie John Walker (film, 2013), 72 min.

⁶⁸ Royal Canadian Mounted Police. Final Report: RCMP Review of Allegations Concerning Inuit Sled Dogs. 2006, archiv Government of Canada publications, 14–22.

Přístup k technologiím

Několik prvních let projektu relokace nemohli přesídlené rodiny ani psát domů dopisy, jak jsem citovala dříve ve druhé kapitole, byli naprosto odříznuti od zbytku světa, kompletní izolace. Až po několika letech mohli psát aktivněji dopisy domů do Inukjuaku. K žádným technologiím přístup ze začátku neměli. Později například ke skútrům a dalšímu lepšímu vybavení na lov či rybaření.

Fiskální a daňový systém

Dle mých informací se tato proměnná konkrétního projektu v relevantní míře netýkala.

Odbory

Dle mých informací se tato proměnná konkrétního projektu v relevantní míře netýkala.

Politická participace

V době relokace se Inuité nulově podíleli na politickém dění Kanady.

Využívání přírodních zdrojů

Již v té době se vědělo o nerostném bohatství oblasti Arktidy a je to jedním z důvodů kanadské snahy o udržení její suverenity v Arktidě.

Zásobování elektřinou

Po mnoho let nebyla v inuitských vesnicích zavedena elektřina. Nejběžnějším svítidlem té doby byly lampy na tlení olej.

Cenový systém

Jak bylo již zmíněno, spousta produktů byla pro Inuity buď cenově nedostupná nebo nedostupná obecně z důvodu zpoždění dodávky nebo jejího úplného zrušení. Samotný výběr zboží byl samozřejmě velmi malý.

Výrobní prostředky

Dle mých informací se tato proměnná konkrétního projektu v relevantní míře netýkala.

Veřejné výdaje

Faktor "veřejné výdaje" odkazuje na finanční prostředky, které stát či vláda investuje do různých oblastí veřejného života, jako jsou infrastruktura, vzdělání, zdravotnictví, sociální

služby apod. Tento faktor byl naprosto zanedbán ze strany vlády. Veřejné výdaje jsou velmi zásadním bodem, protože jedním z důležitých motivů rehabilitace inuitské komunity bylo snížení závislosti na sociálních dávkách a státní podpoře, viz. dřívější kapitoly.

Společensko-kulturní proměnné Sociální stratifikace a třídní vztahy

Sociální stratifikace se týká hierarchického uspořádání společnosti na základě různých kritérií, jako jsou sociální třídy, ekonomický status, vzdělání, zaměstnání nebo etnický původ. Tento proces rozdělování společnosti do vrstev či kategorií může ovlivňovat přístup jednotlivých skupin k zdrojům, příležitostem a sociálním statutům. V knize *The High Arctic Relocation* bylo zmíněno rozdílné chování policistů vůči úspěšným a zkušeným lovcům a méně úspěšným z nich. „Dostali jsme doporučení a příkaz jít lovit... S námi muži se nezacházelo stejně. Byli tací, kteří byli schopnější než jiní. S některými lidmi zacházela policie špatně a neustále je napomínala, s těmi, kteří nebyli ti nejlepší, takže policie s jednotlivci nezacházela stejně.“⁶⁹

Migrace

Samotný proces relokace je migrací a ta měla mnoho negativních vlivů na celou přesídlenou inuitskou komunitu. Jednotlivé vlivy a dopady jsou zmiňovány průběžně ve druhé a třetí kapitole.

Sociální konflikty

Zde bych zmínila striktní rozdělení inuitské komunity na Inuity z Pond Inlet a Inuity z Inukjuaku, tyto dvě skupiny se společně nemísily a jednalo se o dvě rozdílné komunity na jednom území. Toto „nemísení“ se silně promítlo do problému najít partnera či partnerku z důvodu izolace přesídlených komunit.

Kulturní a rasové rozdíly

Kulturní a rasové rozdíly byly významnými faktory ovlivňujícími relokaci Inuitů v Kanadě v 50. letech 20. století. Tato událost se odehrávala v kontextu kolonialismu a marginalizace původních obyvatel Kanady. Při relokaci byly Inuité nuceni opustit svá tradiční území a přizpůsobit se novým podmínkám života v lokalitách, které byly vzdálené a velmi odlišné od jejich původních domovů. Tento proces vedl k narušení jejich tradičního způsobu života a kultury.

⁶⁹ Dussault, *The High Arctic relocation: a report on the 1953-55 relocation*, 25.

Velmi kontroverzním a rozebíraným tématem spojeným s kulturními rozdíly je skutečná váha souhlasu, který dali Inuité iniciativě relokace. Někteří sociologové a historici totiž tvrdí, že nelze tvrdit, že Inuité dali svobodný a informovaný souhlas s relokací. Inuité z Inukjuaku byli přesvědčeni (na základě propagace projektu RCMP), že jdou na lepší místo, kde je hojnost lovné zvěře, kde o ně bude postaráno a kde budou mít vládní podporu. Nevěděli o nevýhodách a rizicích tohoto projektu, že by přesídlení mohlo zásadně a nepříznivě změnit jejich životy. Nebyli ani srozuměni s rehabilitačním charakterem plánu. Výsledkem tohoto neporozumění a rozdílech v kultuře a také samozřejmě zásluhou již zmiňované propagace projektu bylo nejen mnoho útrap a diskomfortu v nových lokacích, ale i pocit opuštěnosti ze strany vlády a nenaplnění očekávání výrazně lepšího života na arktických ostrovech.⁷⁰

Vzdělávání

Vzdělávání v době přesídlení bylo v nových komunitách nulové. Děti, které byly v Inujuaku zvyklé na školní docházku, se najednou ocitli na místě, kde žádná škola ani jiné vzdělávací zařízení neexistovalo.⁷¹

Jazyková diskriminace

Během tohoto období byla preferována angličtina (například v zaměstnáních či obecně při domluvě s ne-Inuity, například v obchodě) na úkor tradičních inuitských jazyků. Tento faktor ovlivnil relokované Inuity tím, že omezoval jejich schopnost komunikovat ve vlastním jazyce a podporoval asimilaci do anglofonní společnosti. Docházelo k tlaku na Inuity, aby se učili anglicky a opouštěli svůj mateřský jazyk. To mělo za následek ztrátu jazykové a kulturní identity, což přispívalo k pocitu ztráty a dezorientace mezi Inuity. Jazyková diskriminace tedy způsobila kulturní trauma a přispěla k narušení tradičního sociálního a kulturního prostředí Inuitů během procesu relokace.⁷²

Urbanizace

Dle mých informací se tato proměnná konkrétního projektu v relevantní míře netýkala.

Kvalita života

Tento faktor zahrnoval širokou škálu sociálních, ekonomických a environmentálních aspektů, které ovlivňovaly každodenní život relokovaných Inuitů. Kvalita života je ovlivněna dostupností základních služeb, jako je zdravotní péče, vzdělání, obživa a bydlení. Všechny

⁷⁰ Dussault, *The High Arctic relocation: a report on the 1953-55 relocation*, 141.

⁷¹ Ibid., 33.

⁷² Ibid., 45.

tyto jmenované aspekty, jak bylo již zmíněno v kapitolách 2 a 3, se výrazně zhoršily po přemístění z Inukjuaku do Resolute Bay a Grise Fiord.

Tradicionalismus

Tento faktor odkazuje na zachování tradičních hodnot, zvyklostí a způsobů života Inuitů. Relokace do nových lokací, jako byly Resolute Bay a Grise Fiord, představovala výzvu pro tradiční životní styl Inuitů. Nové prostředí a podmínky mohly ohrozit jejich schopnost zachovat tradiční dovednosti a znalosti, které byly klíčové pro jejich přežití v arktickém prostředí. Důsledkem relokace bylo často rozbití tradičních společenských struktur a změna rolí a povinností jednotlivých členů komunity. Někteří Inuité se snažili udržet svou tradiční kulturu a způsob života i v nových podmínkách, zatímco jiní byli nuceni adaptovat se na nové okolnosti a opustit některé tradiční praktiky. Tradiční dovednosti jako rybolov, lov zvěře a umění zpracování kůže zůstaly důležitými způsoby obživy, ale podléhaly změnám v důsledku nových ekonomických, politických a sociálních podmínek. Změna tradičního životního stylu měla dalekosáhlé dopady na identitu a kulturu Inuitů a přispěla k procesu akulturace a změně společenského a kulturního prostředí nových komunit.

Sociální participace

Sociální participace, tj. zapojení Inuitů do rozhodovacích procesů a veřejného života. Při relokaci byla sociální participace Inuitů omezena a jejich hlas v rozhodovacích procesech byl často ignorován. Kanadská vláda a další instituce často rozhodovaly o osudech Inuitů bez jejich aktivní účasti nebo konzultace. Toto omezení sociální participace vedlo k pocitu bezmoci a nespokojenosti v Inuitské komunitě a zvýšilo napětí mezi Inuity a kanadskými úřady. Nedostatek zapojení Inuitů do rozhodovacích procesů vedl také k neúplnému pochopení jejich potřeb a zájmů, což mělo negativní dopady na úspěch relokace a životní podmínky Inuitů v nových lokalitách.

Církev

Dle mých informací se tato proměnná konkrétního projektu v relevantní míře netýkala.

Odcizení

Během procesu relokace většina Inuitů zažila pocit odcizení ze svého původního prostředí, kultury a komunity. Tento pocit odcizení byl způsoben přesunem z tradičních území do nových lokací, které nejen že neposkytovaly kvalitní podmínky pro udržení tradičního inuitského způsobu života, ale celkově měly obrovský negativní vliv na celou komunitu a

duševní zdraví jednotlivců. Nové lokace byly izolované, nehostinné a chudé na zdroje, což přispívalo k pocitu izolace a odcizení mezi Inuity. Dále k odcizení přispívala také ztráta tradičního způsobu života a závislost na nových formách ekonomického a sociálního uspořádání. Tento faktor měl značný dopad na psychické zdraví a celkový blahobyt Inuitů během procesu relokace a měl dlouhodobé důsledky pro jejich společnost a kulturu.⁷³

Pracovní mobilita

Dle mých informací se tato proměnná konkrétního projektu v relevantní míře netýkala.

Zdraví

Inuité se museli vyrovnat s nedostatkem zdravotnické infrastruktury, což zahrnovalo omezený přístup k lékařské péči a lékům. Důsledkem toho bylo zvýšené riziko výskytu infekčních chorob a zhoršení zdravotního stavu komunity. Nedostatečné zdravotní podmínky vedly k většímu výskytu nemocí a úmrtí v nových lokalitách, což ovlivnilo celkovou kvalitu života Inuitů během procesu relokace. Velkým zdravotním problémem byla tuberkulóza, kvůli jejíž léčbě museli být postižení odvezeni do nemocnic na jihu a přispělo to už k tak oslabené a odcizené komunitě. Dalším příkladem otázky zdraví v době relokace, který mne osobně šokoval, byl případ zmíněný ve filmu *Broken promises*. Zmínka zde byla o ženě, která v těhotenství šestkrát potratila kvůli tak špatným podmínkám, ve kterých žili – podvyživení, extrémní chlad, stres atd.⁷⁴

Bydlení

Při přemístění do nových lokalit se Inuité potýkali s nedostatkem vhodného a trvalého bydlení. Ve většině případech neexistovaly dostačující domy nebo infrastruktura pro nově příchozí obyvatele, což vedlo k nevyhovujícím životním podmínkám. Mnozí Inuité byli nuceni žít v provizorních přístřešcích, jako jsou stany, bez dostatečné izolace nebo ochrany před extrémními povětrnostními podmínkami arktického prostředí. Vládní program neměl dostatečně přesné informace, protože vize byla taková, že si Inuité po příjezdu postaví tradiční iglú, jako tomu bylo v některých případech na jihu. Problémem ale bylo, že povětrnostní a sněhové podmínky byly na dalekém severu naprosto odlišné a Inuité nemohli až do listopadu stavět tento druh obydlí. Do listopadu tedy mrzli v látkových stanech, které se snažili zaizolovat alespoň zvířecími kůžemi. Nedostatek stabilního bydlení přispíval k pocitu nejistoty a stresu u Inuitů a výrazně ovlivňoval jejich celkovou kvalitu života během relokace.

⁷³ Dussault, *The High Arctic relocation: a report on the 1953-55 relocation*, 156.

⁷⁴ *Broken Promises*, režie Patricia Tassinari (film, 1995), 35 min.

Tento faktor zůstal v průběhu relokace výzvou a ovlivnil sociální a kulturní dynamiku Inuitské komunity v nových lokalitách.⁷⁵

Shrnutí kapitoly

V politicko-ekonomické rovině bylo pro zhodnocení faktorů Relokace Inuitů v Kanadě v 50. letech 20. století využito 16 z 22 proměnných. Pro analýzu výsledku jsem si vytvořila skóre pro koncept interního kolonialismu na základě počtu proměnných a ke každé proměnné jsem přiřadila její hodnotu podle četnosti výskytu v devíti analyzovaných literaturách článkem *The Internal Colonialism Concept: Methodological Considerations*, např. proměnná mocenské vztahy je zmiňována jako jedna z proměnných politiky interního kolonialismu v literatuře na základě Tabulky 1 celkem sedmkrát, tudíž její váha je 7. Obdobně proměnnou cenový systém lze nalézt v analyzované literatuře pouze dvakrát, má tedy váhu 2. Z tohoto vzorce tedy lze odvodit teoretické perfektní skóre politiky interního kolonialismu v politicko-ekonomické rovině, a tím je číslo **82**⁷⁶. Z mnou vypracované analýzy relokace Inuitů vyšlo skóre **62**⁷⁷.

Ve společensko-kulturní rovině bylo pro zhodnocení faktorů Relokace Inuitů v Kanadě v 50. letech 20. století využito 13 ze 16 proměnných. Ve společensko-kulturní rovině konceptu interního kolonialismu jsem opět ke každé proměnné přiřadila její hodnotu podle četnosti výskytu, např. proměnná sociální stratifikace se vyskytuje v literatuře na základě Tabulky 2 celkem sedmkrát, tudíž její váha je 7. Obdobně proměnnou církev lze nalézt v analyzované literatuře pouze jednou, má tedy váhu 1. Z tohoto vzorce tedy lze odvodit teoretické perfektní skóre politiky interního kolonialismu ve společensko-kulturní rovině, a tím je číslo **55**⁷⁸. Z mnou vypracované analýzy relokace Inuitů vyšlo skóre **47**⁷⁹.

⁷⁵ Dussault, *The High Arctic relocation: a report on the 1953-55 relocation*, 113.

⁷⁶ Mocenské vztahy – váha 7 + systém držby půdy – 7 + legislativní systém – váha 5 + vztahy v produkci – váha 5 + veřejný a soukromý obchod – váha 5 + pohyb kapitálu – váha 4 + oficiální úvěrový systém – váha 4 + veřejné a soukromé investice – váha 4 + industrializace – váha 4 + marketing – váha 4 + pracovní síla – váha 4 + mzdy – váha 4 + doprava – váha 3 + přístup k technologiím – váha 3 + fiskální daňový systém – váha 3 + odborová organizace – váha 3 + politická participace – váha 3 + využití přírodních zdrojů – váha 2 + zásobování elektřinou – váha 2 + cenový systém – váha 2 + výrobní prostředky – váha 2 + veřejné výdaje – váha 2 = celkové skóre 82 bodů.

⁷⁷ Mocenské vztahy – váha 7 + systém držby půdy – 7 + legislativní systém – váha 5 + vztahy v produkci – váha 5 + veřejný a soukromý obchod – váha 5 + oficiální úvěrový systém – váha 4 + marketing – váha 4 + pracovní síla – váha 4 + doprava – váha 3 + přístup k technologiím – váha 3 + politická participace – váha 3 + využití přírodních zdrojů – váha 2 + zásobování elektřinou – váha 2 + cenový systém – váha 2 + veřejné výdaje – váha 2 = celkové skóre 62 bodů.

⁷⁸ Sociální stratifikace – váha 7 + třídní vztahy – váha 7 + migrace – váha 5 + sociální konflikty – váha 5 + kulturní a rasové rozdíly – váha 5 + vzdělávání – váha 4 + jazyková diskriminace – váha 4 + proces urbanizace – váha 4 + kvalita života – váha 3 + tradicionalismus – váha 2 + sociální participace – váha 2 + církev – váha 1 + odcizení – váha 1 + pracovní mobilita – váha 1 + zdraví – váha 1 + bydlení – váha 1 = celkové skóre 55.

⁷⁹ Sociální stratifikace – váha 7 + třídní vztahy – váha 7 + migrace – váha 5 + sociální konflikty – váha 5 + kulturní a rasové rozdíly – váha 5 + vzdělávání – váha 4 + jazyková diskriminace – váha 4 + kvalita života – váha 3 + tradicionalismus – váha 2 + sociální participace – váha 2 + odcizení – váha 1 + zdraví – váha 1 + bydlení – váha 1 = celkové skóre 47.

Pokud propojím obě roviny do celkového konceptu interního kolonialismu, perfektním skórem se stává číslo **135** ($82 + 53 = 135$). Mým celkovým skórem analýzy relokace Inuitů v Kanadě v roce 1953 a potažmo jejím pokračováním v roce 1955 je číslo **109** ($62 + 47 = 109$). Ačkoliv neexistuje žádná tabulka, podle které bych to mohla fakticky ověřit, vycházela jsem z mé hodnotící škály (v %), kterou jsem představila v metodologické části úvodu této práce. Škála je následující: Budou-li závěry ve škále 90-100 %, tvrdím, že lze jistě tvrdit, že se jedná o interní kolonialismus (I.K.). Budou-li závěry ve škále 80-90 %, tvrdím, že lze velmi pravděpodobně tvrdit, že se jedná o I.K. Budou-li závěry ve škále 70-80 %, tvrdím, že lze pravděpodobně tvrdit, že se jedná o I.K. Budou-li závěry ve škále 60-70 %, tvrdím, že lze spíše tvrdit, že se jedná o I.K. Budou-li závěry ve škále 40-60 %, tvrdím, že nelze určit, zda se jedná o I.K. Budou-li závěry ve škále 40 % a méně, tvrdím, že nelze tvrdit, že se jedná o I.K.

Z mých výpočtů tedy vychází, že pokud číslo 135 je perfektním skóre, tj. 100 %, poté mé skóre pro relokaci, tedy číslo 109 má dle vzorce $109 : 1,35$ hodnotu **80,74 %**. Na základě mého hodnotícího systému tedy tvrdím, lze velmi pravděpodobně tvrdit, že relokace Inuitů v Kanadě v 50. letech 20. století byla příkladem využití politické strategie interního kolonialismu kanadskou federální vládou.

Závěr

Hlavním cílem této práce bylo zjistit, zda v případě relokace Inuitů v Kanadě v 50. letech 20. století lze mluvit o využití politiky interního kolonialismu a pokud ano, na základě jakých důkazů lze toto tvrzení obhájit. Vycházela jsem primárně ze seznamu proměnných zmiňované politiky získaných z článku *The Internal Colonialism Concept: Methodological Considerations* z roku 1979 od autorů Norma Beatriz Chaloult a Yves Chaloult, který rozděluje jednotlivé proměnné na dvě roviny, na politicko-ekonomickou obsahující 22 proměnných a na společensko-kulturní obsahující 16 proměnných. V mé analýze jsem identifikovala celkem 16 relevantních proměnných z první roviny a 13 druhé. V rovině politicko-ekonomické se jedná jmenovitě o tyto proměnné, které jsou dle mého výzkumu relevantní pro konkrétní relokaci:

- Mocenské vztahy
- Systém držby půdy
- Legislativní systém
- Vztahy v produkci
- Veřejný a soukromý obchod

- Pohyb kapitálu
- Oficiální úvěrový systém
- Marketing
- Pracovní síla
- Doprava
- Přístup k technologiím
- Politická participace
- Využití přírodních zdrojů
- Zásobování elektřinou
- Cenový systém
- Veřejné výdaje

Podrobné informace k jednotlivým proměnným viz. třetí kapitola.

V rovině společensko-kulturní se jedná jmenovitě o tyto proměnné, které jsou dle mého výzkumu relevantní pro konkrétní relokační:

- Sociální stratifikace
- Třídní vztahy
- Migrace
- Sociální konflikty
- Kulturní a rasové rozdíly
- Vzdělávání
- Jazyková diskriminace
- Kvalita života
- Tradicionalismus
- Sociální participace
- Odcizení
- Zdraví
- Bydlení

Podrobné informace k jednotlivým proměnným viz. třetí kapitola.

Na základě identifikování jednotlivých proměnných, které jsem aplikovala na konkrétní příklad relokace a následně zhodnotila dle hodnotící škály v procentech, jsem došla k závěru, že se velmi pravděpodobně skutečně jedná o případ, kdy byla využita politika interního

kolonialismu, tudíž mé tvrzení zní, že relokace Inuitů v Kanadě v 50. letech 20. století je případem užití politiky interního kolonialismu.

Kanadská veřejnost po mnoho let měla pouze okrajové a často zkreslené či nepravdivé informace o celém projektu relokace Inuitů. Inuité v té době neměli žádný vlastní politický orgán, který by tyto křivdy napravoval nebo hájil práva a přání Inuitů. Dlouho se vláda tomuto tématu zpětně vyhýbala. Až v roce 2008 po podání žaloby proti kanadské vládě ve snaze získat odškodnění za relokaci, vláda přistoupila vyrovnání ve výši 5 milionů dolarů. Tato smlouva byla podepsána 20. srpna v Arviatu na území Nunavut.⁸⁰ Oficiální omluvy se Inuité dočkali 18. srpna 2010 od Johna Duncana, bývalého ministra pro Indiánské záležitosti a severní rozvoj. Tato omluva proběhla v Inukjuaku a zde je část proslovu:

„Dnešní obřad je důležitým krokem k uzdravení a usmíření. Přijměte prosím omluvu, kterou se chystám nabídnout jménem všech Kanadčanů. Doufám, že bude tvořit základ silnějších vztahů s kanadskou vládou. Jménem kanadské vlády a všech Kanadčanů bychom rádi nabídli Inuitům plnou a upřímnou omluvu za přemístění rodin z Inukjuak a Pond Inlet do Grise Fiord a Resolute Bay během 50. let 20. století. Rádi bychom vyjádřili naši nejhlubší lítost nad extrémními těžkostmi a utrpením, které přemístění způsobilo. Rodiny dělilo od svých domovských komunit a rodin více než tisíc kilometrů. Nebylo jim poskytnuto dostatečné přístřeší a zásoby. Nebyli řádně informováni o tom, jak daleko a jak se budou jejich nové domovy lišit od Inukjuaku, a nevěděli, že jakmile dorazí na arktické ostrovy, budou rozděleni do dvou komunit. Vláda navíc nedokázala splnit svůj slib, že vrátí každého, kdo si nepřeje zůstat na arktických ostrovech, do svých starých domovů. Kanadská vláda hluboce lituje chyb a nedodržených slibů této temné kapitoly naší historie a omlouvá se za to, že došlo k přesídlení do oblasti arktických ostrovů. Přesídleným bychom chtěli vzdát hold za jejich vytrvalost a odvahu. Navzdory utrpení a strádání byli přesídlení a jejich potomci úspěšní při budování životaschopných komunit v Grise Fiord a Resolute Bay. Kanadská vláda uznává, že tyto komunity přispěly k silné kanadské přítomnosti v arktické části Kanady.“⁸¹

Jak jsem již několikrát zmiňovala, relokace měla na celou komunitu obrovský dopad, fyzický i psychický. Obyvatelé v přesídlených komunitách trpěli depresemi a úzkostmi, které vedly k nadměrnému užívání alkoholu a dalších omamných látek. Obrovským komunitním problémem bylo domácí násilí a vysoká míra kriminality. Je velmi očividné, že všechny tyto problémy spolu velmi úzce souvisí. Rozvrácení komunity, která je jedním ze základních kamenů celé inuitské kultury, je obrovským problémem, na který nejvíce doplácí mladší

⁸⁰ APTN National News. „Ottawa, Inuit agree on compensation for forced relocation in 1950s“. *APTN National News*, 28. srpna 2018, <https://www.aptnnews.ca/national-news/ottawa-inuit-agree-on-compensation-for-forced-relocation-in-1950s/> (staženo 15. dubna 2024).

⁸¹ Archiv Government of Canada publications, nemá autora. <https://www.rcaanc-cirnac.gc.ca/eng/1100100016115/1534786491628>

generace, které mají zpřetrhaná pouta s rodinou, s inuitskými tradicemi a ztratili to silné pouto se svými předky.

Summary

The main aim of this study was to determine whether, in the case of the relocation of the Inuit people in Canada in the 1950s, the policy of internal colonialism was utilized and, if so, based on what evidence this claim can be justified. I primarily relied on a list of variables of the mentioned policy obtained from the article "The Internal Colonialism Concept: Methodological Considerations" from 1979 by authors Norma Beatriz Chaloult and Yves Chaloult, which divides the variables into two levels: political-economic containing 22 variables and socio-cultural containing 16 variables. In my analysis, I identified a total of 16 relevant variables from the first level and 13 from the second. In the political-economic level, the following variables, which I found relevant to the specific relocation, are as follows:

- Power relationship
- Land tenure system
- Legislative system
- Production relations
- Public and private trade
- Capital movement
- Official credit system
- Marketing
- Manpower
- Transportation system
- Access to technology
- Political participation
- Exploitation of natural resources
- Electricity supply
- Price system
- Public expenditures and their composition

For detailed information on each variable, see Chapter 3.

In the socio-cultural level, the following variables, which I found relevant to the specific relocation, are as follows:

- Social stratification

- Class alliances
- Migration process
- Social conflicts
- Cultural and racial differences
- Education
- Language
- Quality of life
- Traditionalism
- Social participation
- Alienation
- Health
- Housing

For detailed information on each variable, see Chapter 3.

Based on the identification of individual variables, which I applied to a specific example of relocation and subsequently evaluated using a percentage rating scale, I have concluded that it is very likely indeed a case where the policy of internal colonialism was utilized. Therefore, my assertion is that the relocation of the Inuit in Canada in the 1950s is a case of employing internal colonialism policy.

For many years, the Canadian public had only peripheral and often distorted or untrue information about the entire Inuit relocation project. At that time, the Inuit had no political body of their own to correct these wrongs or defend the rights and desires of the Inuit. The government had long avoided addressing this issue head-on. It wasn't until 2008, following a lawsuit against the Canadian government seeking compensation for the relocation, that the government agreed to a settlement of 5 million dollars. This agreement was signed on August 20th in Arviat, Nunavut. Inuit received official apologies on August 18, 2010, from John Duncan, former Minister of Indian Affairs and Northern Development. This apology took place in Inukjuak, and here is an excerpt from the speech:

„Today's ceremony is an important step towards healing and reconciliation. Please accept the apology I am about to offer on behalf of all Canadians. I hope that it will form the basis of a strengthened relationship with the Government of Canada. On behalf of the Government of Canada and all Canadians, we would like to offer a full and sincere apology to Inuit for the relocation of families from Inukjuak and Pond Inlet to Grise Fiord and Resolute Bay during the 1950s. We would like to express our deepest sorrow for the extreme hardship and suffering caused by the relocation. The families were separated from their home communities and extended

families by more than a thousand kilometres. They were not provided with adequate shelter and supplies. They were not properly informed of how far away and how different from Inukjuak their new homes would be, and they were not aware that they would be separated into two communities once they arrived in the High Arctic. Moreover, the Government failed to act on its promise to return anyone that did not wish to stay in the High Arctic to their old homes. The Government of Canada deeply regrets the mistakes and broken promises of this dark chapter of our history and apologizes for the High Arctic relocation having taken place. We would like to pay tribute to the relocatees for their perseverance and courage. Despite the suffering and hardship, the relocatees and their descendants were successful in building vibrant communities in Grise Fiord and Resolute Bay. The Government of Canada recognizes that these communities have contributed to a strong Canadian presence in the High Arctic“.

As I have mentioned several times before, the relocation had a tremendous impact on the entire community, both physically and mentally. Residents in resettled communities suffered from depression and anxiety, leading to excessive alcohol and drug use. Domestic violence and high crime rates were significant community issues. It is very evident that all of these problems are closely related. The breakdown of the community, which is one of the cornerstones of the entire Inuit culture, is a huge problem, most affecting the younger generation, who have broken ties with family, Inuit traditions, and lost that strong connection with their ancestors.

Zdroje

Primární zdroje

Cantley, James. Memo to Meikle. 1952.

Eskymo affairs. Summary of the proceedings at a meeting on Eskimo Affairs held 19 and 20 May 1952, in the board room of the Confederation Building, Ottawa. RCMP Information Access Directorate, 1952.

Hammond, Marc M. Report of the Findings on an Alleged Promise of Government to Finance the Return of Inuit at Resolute and Grise Fiord to Their Original Homes at Port Harrison (Inukjuak) and Pond Inlet. Ottawa: Department of Indian Affairs and Northern Development, 1984, archiv Government of Canada publications.

Larsen, Henry. Memo to Commissioner L.H. Nicholson, Conditions amongst Eskimos – generally. 1952.

Royal Canadian Mounted Police. Final Report: RCMP Review of Allegations Concerning Inuit Sled Dogs. 2006, archiv Government of Canada publications.

Stevenson, Alexander. Memo to J. Cantley. 1952.

Young, Hugh. Memo to L.H.Nicholson. 1953.

Sekundární zdroje

APTN National News. „Ottawa, Inuit agree on compensation for forced relocation in 1950s“.

APTN National News, 28. srpna 2018, <https://www.aptnnews.ca/national-news/ottawa-inuit-agree-on-compensation-for-forced-relocation-in-1950s/> (staženo 15. dubna 2024).

Blauner, Robert. „Internal Colonialism and Ghetto Revolt“. *Social Problems* 16, č. 4 (1969): 393–408, <http://www.jstor.org> (staženo 8. dubna 2024).

Chaloult, Norma Beatriz a Yves Chaloult. „The Internal Colonialism Concept: Methodological Considerations“. *Social and Economic Studies* 28, č. 4 (1979): 85–99, <http://www.jstor.org> (staženo 29. prosince 2023).

Chávez, John R. „Aliens in Their Native Lands: Persistence of Internal Colonial Theory“. *Journal of World History* 22, č. 4 (2011): 785–809, <http://www.jstor.org> (staženo 28. prosince 2023).

Dussault, René. *The High Arctic relocation: a report on the 1953-55 relocation*. Ottawa: Canada Communication Group – Publishing, 1994.

Hind, Robert J. „The Internal Colonial Concept“. *Comparative Studies in Society and History* 26, č. 3 (1984): 543–568, <http://www.jstor.org> (staženo 5. ledna 2024).

Krippendorff, Klaus. *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology*. Thousand Oaks: Sage, 2004.

Lowther, Keith. „An Exercise in Sovereignty: The Government of Canada and the Inuit Relocation of 1953“. Disertační práce, University of Calgary, 1989.

Marcus, Alan R. *Out in the cold: The Legacy of Canada's Inuit Relocation Experiment in the High Arctic*. Copenhagen: IWGIA, 1992.

Pinderhughes, Charles. „Toward a New Theory of Internal Colonialism“. *Socialism and Democracy* 25, č. 1 (2011): 235–256, <https://doi.org/10.1080/08854300.2011.559702> (staženo 19. března 2024).

Saul, John R. *A Fair Country: Telling Truths About Canada*. Toronto: Penguin Canada, 2009.

Sedláková, Renáta. *Výzkum médií: Nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada Publishing, 2004.

Dokumentární filmy:

Arctic Defenders. Režie John Walker. Film, 2013. 90 min.

Broken Promises. Režie Patricia Tassinari. Film, 1995. 52 min.

Martha of the North. Režie Marquise Lepage. Film, 2009. 83 min.

Seznam příloh

Příloha č. 1: Proměnné měřící ekonomicko-politickou rovinu (tabulka)

Příloha č. 2: Proměnné měřící společensko-kulturní rovinu (tabulka)

Příloha č. 3: Mapa zobrazující relokační Inuitů v roce 1953 (obrázek)